

četvrtak, 31.05.2007.

[Otvorena sjednica]

[Optuženi su ušli u sudnicu]

[Svjedok je ušao u sudnicu]

... Početak u 09.04h

SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda.

Izvolite sedite.

SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro jutro svima i dobro jutro Vama, gospodo sekretaru. Budite ljubazni pa najavite predmet.

GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Ovo je predmet IT-05-88-T, Tužilac protiv Vujadina Popovića i ostalih.

SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak. Hvala Vama. Vidim međutim da u transkriptu piše: "Dobro jutro svima." Zapravo mi na ovom kanalu dobivamo francuski prevod. Nadam se da to ne predstavlja poteškoću. Mislim da to nije slučaj. Ukoliko postoji problem, molim vas da to prevodioci potvrde. Sve je u redu. Hvala.

Svi optuženi su ovde. General Pandurević se vratio. Kada je reč o timovima Odbrane, primećujem samo odsustvo gospodina Meeka i gospode Nikolić.

Za Tužilaštvo je tu gospodin McCloskey. Svedok je tu. Međutim, pre nego što dođem do Vas, generale, i poželim Vam dobro jutro, postoje dva manja pitanja kojima bih želeo da se pozabavimo: postoji podnesak Tužilaštva za iskaz svedoka 88 kako bi se on saslušao preko video-konferencije. Ovaj podnesak je zaveden 25. maja. Ne znam tačno kada ističe rok od 14 dana. Zamolio bih da podnesete svoje odgovore što je to pre moguće. Znam da neki od Vas neće biti tu tokom iduće nedelje. Imao sam nameru da najkasnije 12. juna... da to bude datum tako da Tužilaštvo ima najmanje 3 nedelje da se organizuje ukoliko bude odobren podnesak. Da li 12. juni svima odgovara?

čtvrtek, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovni zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevediocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govorik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevedioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladjena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1   G. LAZAREVIĆ: [simultani prevod] Da, mogu da uverim Pretresno veće da
2   ćemo mi zavesti ovaj podnesak pre 12. juna.

3   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam. Druga tačka: juče je
4   Tužilaštvo podnelo podnesak kako bi se izmenio spisak dokaznih predmeta po
5   65ter. Reč je o devet dokaznih predmeta u vezi sa svedokom broj 4. Predviđeno je
6   da ovaj svedok, ukoliko se ne varam, dođe ne posle ovog svedoka, već posle
7   narednog. Da li je još uvek predviđeno da on dođe posle narednog svedoka, ili
8   ne?

9   McCLOSKEY: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, ovaj svedok je
10   zapravo naš istražitelj, gospodin Blaszczyk ukoliko je prevodioc dobro čuo ime,
11   i to je bio ustvari neka vrsta rezervnog svedoka za ovu nedelju. Pretpostavljam
12   da to neće biti potrebno, tako da...

13   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Možemo da omogućimo timovima
14   odbrane da podnesu svoj odgovor kada im bude zgodno, ali u roku od 14 dana. U
15   redu, znači, to nije hitno pitanje. Dobro jutro, generale.

16   SVJEDOK: Dobro jutro.

17   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hajde da uložimo napore kako bismo Vaš
18   iskaz okončali danas. To takođe zavisi i od Vas, naročito od toga koliko Vaši
19   odgovori mogu da budu koncizni.

20   Gospodo Fauveau, Vi ste juče imali reč. Izvolite.

21   SVJEDOK: MANOJLO MILOVANOVIC [nastavak]

22   Unakrsno ispituje gđa Fauveau: [nastavak]

23   [Braniteljica ispituje putem prevodioca]

24

25

26

27

28

29

30

1   GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući. Možemo
2 li da predočimo svedoku dokazni predmet 5D372?

3   P: Gospodine, juče ste pomenuli da se gorivo ponekad prevozilo krišom u
4 rezervoarima sa dvostrukim dnom u humanitarnim konvojima i konvojima UNPROFOR-a.
5 Zamolila bih Vas da pogledate ovaj dokument i da nam kažete možete li da
6 potvrdite da je ovaj dokument bio upućen Sarajevskom korpusu i Drinskom korpusu
7 8. novembra 1994. godine?

8   O: Da.

9   P: Ostaviti će Vam malo vremena da pregledate ovaj dokument jer bih
10 želela da mi potvrdite da se u ovom dokumentu ustanavljuje da postoje rezervoari
11 sa dvostrukim dnom u vozilima.

12   Da li vidite deo gde piše da je poznato da je bilo slučajeva zloupotrebe
13 kada je reč o podnom delu vozila?

14   O: Već sam rekao "da" za ovaj dokumenat, ovo je dokumenat u nizu
15 dokumenata o kojima sam juče govorio - kad god smo /?otkrili/ nešto sumnjivo ili
16 kad god se na kontrolnom punktovima dokazalo da je to tačno, mi nismo imali
17 drugi izlaz izuzev da upozorimo UNPROFOR koji sprovodi konvoje, naravno i
18 UHCR...UNHCR, a prema potčinjenim jedinicama, rekao sam juče - Drinski i
19 Hercegovački korpus, i ovdje se pojavljuje i Sarajevski korpus jer iz
20 Sarajevskog korpusa konvoji su... odnosno sa zone Sarajevskog korpusa konvoji su
21 uglavnom i kretali iz rejona Sarajeva. Ne, nisam... čitao sam dokument pa ne
22 znam ta... zaboravio sam tačno šta hoćete, koju potvrdu.

23   P: Da li je tačno da se u ovom dokumentu traži stroža kontrola vozila, a
24 naročito podnog dela vozila?

25   O: Da.

26

27

28

29

30

1 P: Ja bih želela da se svedoku predoči dokazni predmet 5D380.

2 Da li je tačno da je u pitanju obaveštenje koje je poslano korpusu
3 Vojske Republike Srpske 18.12.1993., a u vezi sa odobrenjem prolaska konvoja?

4 O: Da, obaveštenje je poslano svim korpusima izuzev 2. krajiskog korpusa
5 jer preko njegove zone nisu prelazili konvoji.

6 P: Možemo li da predemo na sedmu stranicu ovog dokumenta?

7 Mislim da postoji još jedan deo, sasvim na samom vrhu stranice.

8 Gospodine, vidite li ovaj deo koji je zabeležen ispod broja 1 odmah
9 ispod naslova "Upozorenje za korpuse"? Da li je tačno da je detaljna kontrola
10 paketa tražena u ovom pasusu?

11 O: Da. I ovo je opet jedno od serije upozorenja kada god se nešto
12 otkrije sumnjivo.

13 P: Da li bi mogli sada da predočimo svedoku donji deo dokumenta tako da
14 svedok može da vidi tačku broj 4? Tačku 4, to je iznad, malo gore, molim Vas.

15 Da li je tačno da posebnu pažnju treba obratiti na konvoje koji su se
16 uputili za Goražde, Srebrenicu i Žepu?

17 O: Da, jel /sic/ to su enklave, znači izdvojeni prostori za razliku
18 ostalih zona bezbednosti koje su bile u nekom kontinu...kontinuitetu teritorije,
19 kao što je Tuzla, i imala je teritorijalnu vezu sa teritorijom koju kontrolišu
20 muslimanske snage; isto se odnosi i na Sarajevo, a Bihać je imao teritorijalnu
21 vezu sa Hrvatskom.

22 P: Možemo li da predočimo svedoku 6D7? A pre nego što se pojavi ovaj

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovni zapis, od riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 dokument, reč je o odluci predsednika Republike, objavljenom u *Službenom*
2 glasniku 14. marta 1995. godine? Možemo li da predočimo svedoku drugu stranu
3 ovog dokumenta? Stranu 2?

4 Ono što me zanima jeste naslov koji se nalazi ispod broja 28. Reč je o
5 odluci o formiranju državnog komiteta za saradnju sa Ujedinjenim nacijama i
6 humanitarnim organizacijama, zar ne?

7 O: Da.

8 P: Možemo li sada da predočimo svedoku član 5 koji se nalazi na istoj
9 stranici?

10 Možemo li da se vratimo?

11 Prema ovom članu, jedno od radnih tela ovog komiteta bilo je
12 koordinaciono telo za humanitarne operacije, zar ne?

13 O: Da, ja sam juče o tome govorio, samo nisam znao mesec, a sada vidim
14 da je to mesec mart.

15 P: Možemo li sada da predočimo svedoku član broj 6?

16 Gospodine, da li je tačno da u ovom članu piše sledeće? "Izdavanje
17 odobrenja za kretanje konvoja i službenika UN i humanitarnih organizacija na
18 teritoriji Republike Srpske na osnovu komiteta vrši koordinaciono telo za
19 humanitarne operacije."

20 O: Da. I time je Vojska Republike Srpske rasterećena te obaveze. Do tada
21 smo mi davali suglasnost, odnosno odobrenje za pokret konvoja, a sada to radi
22 komitet, i mi smo bili dužni da izvršavamo naloge komiteta.

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 P: Možemo li da se vratimo na prvu stranicu ovog dokumenta? Ako bismo
2 mogli da uvećamo gornji deo ove stranice, tamo gde se nalazi datum? To je gotovo
3 u samom vrhu stranice.

4 Ovaj *Službeni glasnik* nosi datum 14. mart 1995. godine. Prema tome, on
5 je izdat nakon što je izdata direktiva broj 7.

6 O: Direktiva broj 7, kol'ko se sećam, je izdata 8. marta. Ova odluka je
7 donesena 11. marta - kako sam video dole negde pri dnu - a objavljena je u
8 *Službenom glasniku* 14. marta. Znači, ipak njena objava je posle direktive broj
9 7.

10 P: Posle objavlјivanja ove odluke, Vojska Republike Srpske ubuduće je
11 jednostavno izvršavala odluke ovog komiteta i obavljala procedure kontrole u
12 skladu sa dogovorom koji je imala sa UNPROFOR-om?

13 O: Mislim da Vojska Republike Srpske više nije imala potrebe da se
14 dogovara sa UNPROFOR-om, to je radio komitet, a komitet je vojsci davao nalog da
15 se propuste konvoji i da se izvrši kontrola, tako da mi više nismo mogli
16 odlučivat da li ćemo propustit' neki konvoj ili nećemo.

17 P: Ali u svakom slučaju, vojska je i dalje vršila kontrole konvoja.

18 O: Da.

19 P: Možemo li sada da predočimo svedoku dokazni predmet P2497? 2497.

20 Dokument koji imate pred sobom je informacija upućena vojnoj pošti 7111,
21 a u vezi sa prolaskom konvoja od 18. juna 1995. Informacija nosi taj datum.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne znam šta treba da potvrdim ili demantujem vezano za ovaj
2 dokumenat.

3 P: Da li je reč o informaciji koja je upućena vojnoj pošti 7111 u kojoj
4 se ta pošta obaveštava o prolasku konvoja, a to obaveštenje je upućeno 18. juna
5 1995., zar ne?

6 O: Vreme upućivanja je tačno. Ja ne mogu da se setim vojne pošte 7111,
7 pretpostavljam da je to Komanda Istočno-bosanskog ili Drinskog korpusa, obzirom
8 da konvoj dolazi iz Savezne Republike Jugoslavije. Mislim da je to Drinski
9 korpus jel /sic/ konvoj ulazi preko Karakaja i Zvornika.

10 P: A ovo obaveštenje je, nesumnjivo, napisano na osnovu odluke komiteta
11 koji je bio zadužen za humanitarne operacije.

12 O: Tačno, samo št...

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak. Izvolite, gospodine
14 McCloskey.

15 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da li bismo mogli da vidimo celokupni
16 dokument da bismo imali ideju ko ga je sastavio? Što piše u dnu dokumenta? Mi to
17 na ekranu sada uopšte ne vidimo.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ne vidimo. Da li je to izvodljivo?

19 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, ja ču preći
20 na drugu stranicu, ionako imam pitanja u vezi sa drugom stranicom.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Drugu stranicu? U redu.

22 Onda da pređemo odmah na stranicu broj 2, moliću, koju sada imamo pred
23 sobom na ekranu. Izvolite.

24 Svedok je počeo da odgovara na Vaše pitanje. Pretpostavljam da je
25 odgovorio samo delimično.

26 Generale, gospoda Fauveau Vas je pitala da je ovo obaveštenje bez sumnje
27 sastavljeno na osnovu odluke komiteta zaduženog za humanitarne operacije, a Vi
28

29

30

1 ste počeli da odgovarate i rekli ste: "Tako je, jedino što..." i onda ste
2 zaželeli još nešto da dodate, pa Vas ja molim da završite to svoje objašnjenje.

3 O: Jedino što autor dokumenta nije vezao dokumenat za izvor. Obično
4 vojna dokumenta idu po sledećem: "Na osnovu odluke tog i tog organa..." Prema
5 tome, ako Glavni štab radi naređenje, obaveštenje, i informaciju... bilo šta,
6 kao što je ovo obaveštenje, onda je autor bio dužan da kaže: "Na osnovu odluke
7 komiteta za humanitarnu pomoć" ili "Na osnovu...", ne znam koje je telo dalo ovo
8 obaveštenje Glavnom štabu. Znači, tu je nedostatak - o čemu smo juče govorili -
9 da malo ne...neuvežbanost u sastavljanju dokumenata. Ja ovde vidim da je general
10 Miletić svojom rukom stavio: "Zastupa načelnika štaba kao i obično, pukovnik
11 Radivoje Miletić." 18. juna ja sam bio na zapadu - ne znam tačno, vjerovatno u
12 Drvaru. Tako da, jedini nedostatak dokumenta je to što nema poreklo inicijatora,
13 odnosno izvora.

14 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

15 P: Kada je reč o pretposlednjem pasusu ovog dokumenta, pasusu kojeg
16 imate pred očima, i u kojem se zahteva da se izvrši kontrola, da li je tačno da
17 je ovaj zahtev za vršenjem kontrole bio u skladu sa pravilima koja su ranije
18 utvrđena kada je reč o prolasku humanitarnih konvoja?

19 O: Tačno, ovaj pasus nastavlja kontinuitet prethodnih dokumenata koja
20 smo razmatrali. Znači, bez obzira što je već jednom skrenuta pažnja izvršiocima
21 kontrole na šta da obrate pažnju - kod nas se kaže "od viška glava ne boli".
22 Znači, još jednom su opomenuti na što da obrate pažnju.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li je tačno da zahtev za kontrolu konvoja nije nešto neregularno
2 ili neuobičajeno u vreme rata?

3 O: Nema ništa neregularno i neuobičajeno jer je tako dogovorenio još
4 1992. godine, kada je odlučeno da se dotura humanitarna pomoć zaraćenim
5 stranama.

6 P: A general Miletić, u to vreme pukovnik Miletić, u svakom slučaju nije
7 imao ovlašćenje da odlučuje da li neki konvoj može da prođe ili ne može da
8 prođe, zar ne?

9 O: U ovom dokumentu niko iz vojske više nije mogao da odlučuje da li će
10 konvoj proći ili neće proći. To je odluka komiteta, a Miletić, odnosno organi u
11 vojsci su bili dužni da provedu taj konvoj i da izvrše kontrolu.

12 P: Želela bih da svedoku pokažem dokazni predmet 5D371. Oprostite, pre
13 toga: Da li ste sigurni da je rukopis koji vidimo u dokumentu zaista rukopis
14 generala Miletića?

15 O: Nisam siguran, to najbolje zna general Miletić.

16 P: Molila bih da se sada pokaže dokazni predmet 5D371.

17 Gospodine, pogledajte prvi pasus ovog dokumenta - datum se ne vidi, ali
18 mislim da se u prvom pasusu vidi da je reč o jednoj medicinskoj evakuaciji iz
19 Srebrenice do Sarajeva, za koju je dato odobrenje i datum je 6. april 1995.

20 O: Ja ne vidim 6. april 1995. Vidim aaa... moj potpis, odnosno stoji
21 otkucano moje prezime i ime, što je moguće jer u... mislim da sam u aprilu ja
22 bio u Glavom štabu. Aaa... vidim opet ovu vojnu poštu 7111 i 7598, opet
23 priznajem ne...ne sećam se koje su to vojne pošte. Ne znam šta hoćete da ja
24 kažem vezano za ovaj dokumenat.

25 P: Molim da pročitate prvi pasus koji je odmah ispod dela gde piše
26 "vojnoj pošti".

27

28

29

30

1   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pre nego što to uradimo, primećujem da
2   imamo odstupanje između originala i engleskog prevoda. U engleskom prevodu piše
3   "vojnoj pošti 7111"... a ne, ovo je drugi. Aha. Uredu.

4   Moje sledeće pitanje je: Vidimo "7111", zatim piše "i" i onda "7598" -
5   šta znači to "i"?

6   SVJEDOK: Mene pitate?

7   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, da Vas pitam.

8   SVJEDOK: To znači ono "i" o čemu smo juče raspravljali. Znači ide samo
9   na te dve vojne pošte. Ide 7111 i 7598, znači jednom i drugom, i još jednom
10   korpusu, verovatno se radi sada o Drinskom i Sarajevskom korpusu jer je
11   evakuacija ove žene, Salihović Fatime, ide pravcem, kol'ko vidim ovde: Vlasenica
12   - Zvornik - Bratunac, ili sam nešto pomešao. Mislim da se ta gospođa evakuiše iz
13   Srebrenice do Sarajeva. Da, tako i piše. Prema tome, upozoravaju se, odnosno
14   obaveštavaju se komande korpusa kroz čiju teritoriju će proći to vozilo, ili šta
15   se već prevozi.

16   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Kada vidite ova dva broja između kojih
17   stoji "i", za Vas to znači vojna pošta 7111 i druga vojna pošta 7598, i to je
18   to?

19   SVJEDOK: Da. Da, i znači ostali korupsi su isključeni iz ovog
20   obaveštenja. Znači obaveštenje ide samo na te dve jedinice.

21   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Izvinjavam se, gospođo Fauveau,
22   što sam Vas prekinuo kada ste postavljali pitanje. Možete da nastavite.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

2 P: Gospodine, ovaj pasus koji ste upravo pročitali u kom se govori o
3 medicinskoj evakuaciji, u trećem redu piše datum 6. april 1995.

4 O: Da. To je orijentacija navedenim komandama kojima dokumenat ide,
5 znači vreme kada će se izvršit ta evakuacija, a vidim ovde dole u ovom... na
6 ovom četvrtastom štembilju da je obaveštenje poslano 5. aprila, znači 24 sata
7 pre, u 20.10h ili 20.50 minuta. Ne znam. Na kraju nije ni važno. Znači,
8 dokumenat je išao po ranijem dogovoru, odnosno sporazumu između UNPROFOR-a i
9 Vojske Republike Srpske, da se zahtevi i obaveštenja dostavljaju 24 sata pre.

10 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Želela bih da se ispravi transkript, to
11 je na 11. stranici, 3. red, datum je 6. april 1995.

12 P: Dakle, ta evakuacija koja je odobrena 5. aprila 1995. godine je
13 odobrena pre nego što je izdata direktiva broj 7, zar ne?

14 PREVODILAC: Ispravka prevodioca: nakon što je izdata direktiva broj 7.

15 SVJEDOK: Tačno, i to skoro mesec dana nakon toga.

16 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

17 P: Sada bih želela da govorimo o jednoj drugoj temi. Reč je o borbenim
18 izveštajima o kojima ste juče i prekjuče govorili.

19 Želela bih da Vam pokažem dokazni predmet P2672. Molim da se svedoku
20 pokaže gornji deo dokumenta.

21 Vi ste već govorili o ovom dokumentu i rekli ste da je on poslat
22 Drinskom korpusu. Da li je tačno da ovaj dokument nije bio poslat Glavnom štabu
23 VRS-a?

24 O: Ja sam juče rekao da ne znam da li je poslan Glavom štabu iz komande
25 Drinskog korpusa, ali sam siguran, proverio sam, nije iz Glavnog štaba poslan
26 Vrhovnoj komandi. To znači spona je u komandi Drinskog korpusa - da li je

27

28

29

30

1 Komanda Drinskog korpusa poslala takav izvještaj Glavnom štabu?

2 P: A kada govorite o izveštaju koji je Drinski korpus poslao, Drinski
3 korpus nije poslao ovaj dokument, sam dokument, već je ta informacija preuzeta i
4 navedena u izveštaju korpusa.

5 O: Ja nisam... Ja nisam ni tvrdio da je ovaj dokumenat, izvorno - znači
6 ovakav kakav je - poslan iz Drinskog korpusa u Glavni štab. Tvrđio sam da ne
7 znam da li je Drinski korpus izvestio Glavni štab o ovome o čemu je njega
8 izvijestio komandant inžinjerijskog bataljona jer nemam izvještaj
9 Drinskog korpusa Glavnom štabu.

10 P: Ovde je reč o redovnom borbenom izveštaju ovog bataljona. Da li je
11 tačno da je informacija trebala da bude preuzeta i u redovnom borbenom izveštaju
12 Drinskog korpusa?

13 O: Sigurno, jer radi se o velikom broju ubistava.

14 P: A ovaj izvještaj je od 14. jula 1995, zar ne?

15 O: Da. To stoji.

16 P: Molim da se svedoku sada pokaže dokazni predmet 4D84. To je takođe i
17 P137.

18 Ono što imate sada pred sobom je izveštaj Drinskog korpusa od 14. jula
19 1995. godine, koji je upućen Glavnom štabu VRS-a, zar ne?

20 O: Da. To je taj izvještaj za kojeg sam rekao da ne znam njegov sadržaj.
21 Sada ga vidim i vidim to da se pominje grupa u jutarnjim časovima iz enkla...
22 pardon, radi se o Goraždu. Samo malo. Da, u prvom pasusu stoji: "Na
23 severozapadnom delu fronta, u širem rejону Kalesija" - pa se sad navode detalji:
24 Pohunjak, Posredak, Kurtići - "osmatranjem je uočena veća konte...koncentracija

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioца na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 neprijateljskih snaga sa ciljem da... sa ciljem napadom sa fronta da omogući
2 spajanje sa grupom koja se izvukla iz enklave Srebrenica." Ja sada
3 pretpostavljam da je to ta grupa o kojoj je govorio komandant inžinjerijskog
4 bataljona u svom izveštaju. Ako je to ta grupa - kažem, pretpostavljam, nisam
5 siguran. Međutim, u ovom izveštaju se ne r... ne nalazi cifra koju je naveo
6 komandant inžinjerijskog bataljona o 1.000 do 1.500 zarobljenih, ubijenih, što
7 znači da Glavni štab nije znao za podatak inžinjerijskog bataljona.

8 P: Molim da se sada svedoku pokaže dokazni predmet P49.

9 Reč je o izveštaju Glavnog štaba od 15. jula 1995. godine. Ovo ste već
10 pogledali prekjuče i molim da se sada predoči stranica broj 3. Interesuje me deo
11 pored broja 6.

12 Dakle, ovo je izveštaj u kom se pominju turske snage. Vi ste već rekli
13 da ne znate kako to da se izraz "turske snage" našao u ovom dokumentu. Da li se
14 slažete da je vrlo moguće da osoba koja je napisala ovaj dokument u Glavnom
15 štabu je jednostavno preuzeila rečenicu iz izveštaja koji je dobila od Drinskog
16 korpusa?

17 O: Ako može da mi se pokaže... pokažu... da mi se pokaže potpis.

18 P: Molim da pogledamo sada stranicu broj 4, odnosno sledeću stranicu.

19 O: Inicijali autora su meni nepoznati. "NT", pretpostavljam da je to
20 pukovnik Nedeljko Trkulja i moguće je da je on samo prepisao onaj izraz "turske
21 snage", a odkud taj izraz, ja sam objasnio juče, govoreći da smo se mi svi
22 međusobno vredali, kako je ko koga nazivao. Mi Muslimane Turci; oni nas četnici;
23 i jedni i drugi Hrvate ustašama; Hrvati nas četnicima, njih Turcima ili još
24 jedan pogrdniji izraz, neću ja da ga upotrebim.

25

26

27

28

29

30

1 P: Sada bih želela da Vam pokažem vanredni izveštaj od 15. jula 1995.
2 godine, Drinskog korpusa. Molim da se stavi na grafoskop kako bi svedok mogao da
3 uporedi ova dokumenta. Reč je o dokaznom predmetu P150.

4 Kad je reč o dokumentu P49, molim da se vratimo na 3. stranicu.

5 Gospodine, sa Vaše desne strane pogledajte dokument. Da li vidite
6 rečenicu koja glasi: "U toku transporta prema Zvorniku, turske snage koje se
7 izvlače iz Srebrenice prema Tuzli u reonu sektora Planinici otvorile su vatru na
8 sanitetsko vozilo i tom prilikom ubili su vozača Tešić Miloša i sanitetskog
9 tehničara Stević Nenada. Podatke o neprijateljskim grupama koje se izvlače iz
10 Srebrenice dostaviće brigada u posebnom izveštaju, o čemu ćemo Vas izvestiti."

11 Ova rečenica je u dokumentu koji je... Da li ste pronašli tu rečenicu?

12 O: Ne znam. Na levom il' desnom ekranu?

13 P: To je P150, tako da ne znam da li je sa desne ili leve strane.

14 O: Radi se o vanrednom izveštaju.

15 P: Da, gospodine. Reče je o vanrednom izveštaju Drinskog korpusa.

16 O: Mislite na ovu rečenicu: "Napad je završen oko 5.30 časova, ali je i
17 dalje neprijatelj dejstvovao u manjim vremenskim razme... razmacima
18 artiljerijskom i peš... artiljerijskim i pešadijskim naoružanjem. U ovim
19 dejstvima, ranjena su tri borca, i to: Perić Velibor, Stevanović Dušan i Ristić
20 Zoran. U toku transporta prema Zvorniku, turske snage koje se izvlače iz
21 Srebrenice prema Tuzli, u rejonu sela Planinici otvorile su vatru na sanitetsko
22 vozilo i tom prilikom ubili su vozača Tešić Miloša i sanitetskog tehničara
23 Stević Nenada. Podatke o neprijateljskim grupama koje se izvlače iz Srebrenice
24 dostaviće brigada u posebnom izveštaju, o čemu ćemo Vas izvestiti." Je li to to?

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 P: Da, gospodine. To je upravo ta rečenica. Da li je ona, takoreći, u
2 potpunosti preuzeta iz izveštaja Glavnog štaba?

3 O: Ne, ovo je izveštaj komande kor... vanredni izveštaj komande korpusa
4 Glavnog štabu.

5 P: Mislim da smo imali problem u prevodu. Da li je tačno da izveštaj
6 Glavnog štaba je preuzeo, takoreći, u celosti rečenicu koja se nalazi u
7 vanrednom izveštaju Drinskog korpusa?

8 O: Trebalo bi da vidim završne četvrtaste pečate i na jednom i na drugom
9 dokumentu kako bih procenio u koje vreme je koji izveštaj stigao i onda bih
10 mogao da odgovorim da li je Glavni štab preuzeo ovu informaciju. Jer radi se
11 ovde o vanrednom izveštaju, a bila je dozvoljena institucija vanrednog
12 izveštavanja, naime ustrojstvom vojske stajalo je tamo - sad ne znam u kom
13 dokumentu i koja tačka - redovne izveštaje dostavljati svakog dana do 20.00
14 časova a vanredne po potrebi. Očigledno ovaj vanredni izveštaj je nastao po
15 potrebi zbog ovih ranjavanja i ubistava.

16 P: Mislim da izveštaj Glavnog štaba nema pečat o kome Vi govorite, no u
17 svakom slučaju vanredni izveštaj Drinskog korpusa ima pečat koji se nalazi pri
18 samom dnu stranice.

19 O: Ja Vas molim da ovaj redovni izveštaj Glavnog štaba da spustite na...
20 na visinu potpisa.

21 P: Pogledajte, molim Vas, najpre... oprostite. Oba imaju pečat. Ali
22 najpre pogledajte pečat koji se nalazi na izveštaju Drinskog korpusa.

23 O: Da. Taj izveštaj je potpisao general major Radislav Krstić. Primljen
24 je 15. jula u 19.45 časova. E sad treba da vidim kada je krenuo izveštaj Glavnog
25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 štaba prema Vrhovnoj komandi - to je ovaj na desnom ekranu.

2 P: Da li bi mogao da se podigne donji deo stranice kako bi svedok mogao
3 da vidi pečat?

4 O: Vidim ja pečat. Izveštaj Glavnog štaba prema Vrhovnoj komandi je
5 krenuo 16. jula, znači sutradan, u 02.07h. Razlika je negde - kako na brzinu da
6 preračunam - oko 5 časova i video sam negde u ovom izveštaju Glavnog štaba prema
7 Vrhovnoj komandi da se navode gubici, što je moguće da je ovaj vanredni izveštaj
8 Drinskog korpusa ušao u izveštaj, samo što autor izveštaja prema Vrhovnoj
9 komandi nije naveo imena stradalih, nego je pod "sumarno", pod "gubici" - toliko
10 ranjenih, toliko poginulih. Inače nije bila praksa da se tako visoke
11 strategijske komande kao što je Glavni štab i Vrhovna komanda... da se navode
12 pojedinačna imena. Zamislite dokle bi to dovelo ako je vojska imala u toku dana,
13 recimo, 50 ili 60 poginulih i otprilike ide uvek tri puta toliko ranjenih, da
14 sad se navode imena u izveštaju prema Vrhovnoj komandi. Da zaključim, mislim da
15 je ovaj izveštaj... vanredni izveštaj Drinskog korpusa ušao u redovni borbeni
16 izveštaj Glavnog štaba prema Vrhovnoj komandi.

17 P: Prekjuče ste govorili o prirodi borbenih izveštaja.

18 Molim da se sada pokaže prva stranica ovog dokumenta.

19 Da li je tačno da ovaj izveštaj nije poslat samo Vrhovnoj komandi, već i
20 komandama svih korpusa Vojske Republike Srpske?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 O: Da, to vidimo ovde iz zaglavlja "Komandi 1. i 2. krajiškog korpusa,
2 Sarajevskog, Istočno-bosanskog, Hercegovačkog, Drinskog, vazduhoplovstvu", znači
3 svim potčinjenim jedinicama. Verovatno je general Miletić imao nameru da o tako
4 specifičnim situacijama obavesti i potčinjene jedinice, jer Glavni štab ne šalje
5 nikakve izveštaje potčinjenim komandama. On od njih prima izveštaje, a njima
6 šalje naređenja, obaveštenja i informacije i verovatno je nastojalo se izbeći
7 dupliranje pisanja, pa je takav izveštaj kakav je otišao Vrhovnoj komandi upućen
8 i potčinjenim jedinicama na znanje, što je bila uobičajena praksa - kad nešto
9 što se značajnije događa da znaju sve jedinice.

10 P: Možemo li sada poslednju stranicu ovog dokumenta da pokažemo svedoku?

11 Ovaj dokument nije potписан, ali ime koje se nalazi na ovom izveštaju je
12 ime general Miletića, a njegova uloga, njegova funkcija, je opisana kao da
13 zastupa načelnika štaba. Vi ste prekjuče rekli da je Vaše ime trebalo da bude na
14 ovim izveštajima jer ste Vi u to vreme bili načelnik štaba VRS-a, a onaj koji je
15 potpisivao ove izveštaje trebao je pre svog potpisa jednostavno da stavi reč
16 "za".

17 O: Da. Ali da bi Miletić s...stavio do znanja da je to njegov dokumenat,
18 ja mislim da je ovo ispravno što je on napisao svoje ime i onda je morao
19 izmislit neku - o tome smo već govorili - morao izmislit neku ili "zastupa
20 v.d.", nije mogao vršilac dužnosti zato što je to pravna kategorija i to se
21 postavlja naredbom. Možda je mogao da stavi i "zamenjuje načelnika štaba" i...
22 tako. Uostalom, o tom smo već dosta raspravljali. Važno je da je potpisnik
23 dokumenta general Miletić, i opet gore stoje skraćenice autora NT i MM, ovaj NT,
24
25
26
27
28
29
30

1 čovek koji je pisao svojom rukom, a MM je čovek koji je prekucao.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak, gospodo Fauveau.

3 Generale, u to vreme, tokom ovog vremenskog razdoblja kada biste Vi
4 ponekad bili prisutni tokom nekog kraćeg perioda, a uglavnom ste bili odsutni,
5 da li ste ikada naišli na bilo koji od ovih dokumenata koje ste videli ovde, kao
6 i tokom pripremnog razgovora sa Tužilaštvom, a koje je navodno potpisao Radivoje
7 Miletić sa oznakom "zastupa", kao da zastupa Vas. Da li ste u to vreme videli
8 ove dokumente i ukoliko jeste, da li ste ikad postavili pitanje u vezi sa tim?
9 Da li ste ikada postavili Miletiću pitanje u vezi sa tim? Dakle, imam dva
10 pitanja. Nadam se da gospodin McCloskey neće imati prigovora.

11 O: Rekao sam juče ili prekjuče da je moja konsta... stalna odsutnost iz
12 Glavnog štaba bila od 29. maja do tamo negde kraja oktobra ili početka novembra;
13 da sam samo jednom napravio prekid, to je taj 20. juli kada je bio ispraćaj
14 generalu Živanoviću. Nisam nikada po dolasku u Glavni štab, po povratku u Glavni
15 štab...

16 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Izvinjavam se. Žao mi je što prekidam
17 generala. Jedan važan datum je ovde pogrešno označen. To bi verovatno trebalo
18 ispraviti odmah, pre nego što nastanu komplikacije.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ovde u transkriptu piše 28. juli, a
20 to nije tačno jer je svedok juče rekao da je u pitanju 19. i 20. juli. Dakle,
21 samo da ispravimo izjavu.

22 U protivnom, generale, možete da nastavite, a Vama, gospodine McCloskey,
23 hvala za Vaš komentar.

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 Izvolite generale, imate reč.

2 O: Rekao sam...Rekao sam juče da nisam čitao ove izveštaje, odnosno,
3 ni... u tim kratkim povratcima u Glavni štab, nisam čitao izveštaje, nisam čitao
4 nikakva dokumenta, nego je obično general Miletić imao obavezu da me usmeno
5 upozna, odnosno da mi referiše o s... opštoj... opštem stanju na frontu da bi ja
6 povezao činjenice, odnosno stanje, kao što sam i ja radio po povratku generala
7 Mladića ako je negde... Nisam čitao dokumenta koja su prošla, i zato nisam ni
8 primetio ovo. Ja sam ovo primetio kad mi je predočio tužilac, gospodin
9 McCloskey, u Banja Luci. Tad sam prvi put video, i sad u toku priprema sam video
10 da su sva dokumenta nosila tu...tu oznaku. Jednostavno nisam čitao, pogotovu ne
11 izveštaje koji su išli prema Vrhovnoj komandi jer to je bila prošlost za mene, a
12 obično u ratu se ide - momentalna situacija i šta dalje.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam, generale. Gospođo Fauveau,
14 imate reč.

15 PREVODILAC: Gospođa Fauveau nije uključila mikrofon.

16 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

17 P: U svakom slučaju, Vi ste bili načelnik štaba VRS-a u julu 1995.

18 PREVODILAC: Prevodilac nije čuo tačan datum.

19 SVJEDOK: Da. Bio sam načelnik štaba i rekao sam da sam ja načelnik štaba
20 bio od 12. maja zvanično 1992. godine do 23. decembra 1996. godine. Svih 1.687
21 dana.

22 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

23 P: Počev od juna 1993. godine do kraja rata Vi ste bili neposredni
24 pretpostavljeni generalu Miletiću.

25 O: Da. Od vremena kada je on postavljen za načelnika operativno-nastavne
26 uprave.

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioца na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 P: Tokom dva dana uoči Vašeg iskaza ovde, Tužilac Vam je pokazao jedan
2 niz dokumenata koje je navodno potpisao general Miletić ili bar na kojima se
3 javlja njegovo ime. Da li je tačno da među ovim dokumentima niste videli nijedan
4 dokument koji biste nazvali nezakonitim ili neregularnim, osim kada je reč o
5 nekim manjim administrativnim omaškama?

6 O: Ne znam tačno na što ciljate. Video sam jedan dokumenat sa mojim
7 potpisom u onoj fascikli sa, mislim, žutim nalepnicama. To je dokumenat - ja sad
8 ne znam mu broj napamet - koji govori o postavljenju pukovnika Krstića za
9 zastupnika komandanta Drinskog korpusa, koji je po meni nezakonit, neregularan
10 i...

11 P: Ali ništa Vas ne navodi na pomisao da je ovaj dokument imao bilo
12 kakve veze sa generalom Miletićem?

13 O: Ne, ništa me ne povo... ne navodi pomisao... na takvu pomisao.

14 P: Pitala sam... ali ustvari ne, preći ću na nešto drugo. Da li je tačno
15 da general Miletić u julu 1995. godine nije mogao da izdaje naređenja
16 komandantima ili drugim oficirima u korpusima ili brigadama?

17 O: O tome sam juče govorio. Niko od nas, izuzev komandanta Glavnog
18 štaba, nije mogao izdavati izvršna naređenja potčinjenim jedinicama. Izuzev, ako
19 komadant nekoga od nas nije ovlastio za jedan deo fronta, kao što je mene
20 ovlastio - o čemu smo juče govorili - za operaciju Lukavac 93, za protivudar ka
21 Bihaću i za izvođenje Odbrane protiv hrvatske operacije Oluja. Samo u takvim
22 situacijama, neko od njegovih pomoćnika je dobijao komandnu ulogu, ali ne za

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Vojsku Republike Srpske u celini, nego samo za određeni prostor, odnosno
2 određeni sektor fronta.

3 P: Vi ste prekjuče rekli da kada ste bili u komandi Glavnog štaba, a
4 general Mladić je bivao odsutan, pomoćnici komandanta su Vama referisali. Da li
5 je tačno da kada ste Vi bili u zapadnoj Bosni, general Mladić nije bio u komandi
6 Glavnog štaba, pa pomoćnici komandanta nisu referisali generalu Miletiću?

7 O: Referisali su najstarijem generalu koji se zatekne ili koji se našao
8 u Glavnom štabu. Prema tome, ako je to bio general Đukić, ili general Gvero,
9 njemu se referisalo, a naravno, Miletić je kao figura koja objedinjava rad i
10 koordinira rad Glavnog štaba uvek prisutan. Međutim, zbog vojničke suber...
11 subordinacije i hijerarhije, refera... referate je primao jedan od pomoćnika
12 komanda... komandanta koji se tu zatekao.

13 P: Prekjuče ste izjavili da u Vašem odsustvu general Miletić nije mogao
14 da preuzme sve Vaše dužnosti, sve Vaše funkcije i da ga, na primer, nisu slali
15 na teren kako bi proveravao jedinice, kako bi kontrolisao jedinice. Da li je
16 tačno da u Vašem odsustvu general Miletić nikada nije bio zamenik komandanta?

17 O: Nikada general Miletić nije bio zamenik komandanta, odnosno nije
18 zamenjivao komandanta.

19 P: A general Miletić nije imao ovlašćenja da koordiniše rad pomoćnika
20 komandanta?

21 O: Kada me je zamenjivao, morao je koordinirati rad pomoćnika
22 komandanta, ali ne u naredbodavnom smislu, nego u nekom, da li savetodavnom ili
23 koji izraz da nađem, najbolji izraz je neobavezujućem smislu. On je bio dužan,
24

25

26

27

28

29

30

1   kao zamenik načelnika Glavnog štaba, da kaže generalu Gveri: "Eh, general Đukić
2   u pozadinskim jedinicama ima problem koji treba da rešava Vaš sektor." Nekog
3   kriminala, krađe, pošto se radi o pozadincima, krađe materijala, ili da generalu
4   Đukiću kao načelniku pozadinskog sektora kaže: "General Gvero u svom sektoru ima
5   problem materijalne prirode, nema potrošnog materijala, nema papira, nema
6   olovaka, nema zvučnika, ono što mu treba za ozvučenje, nema radio-aparata,
7   televizora, i tako dalje." Znači on je ipak bio taj koji je koordinirao rad ali
8   ne naredbodavnim sistemom, kao što je recimo mogao da uradi general Mladić, u
9   njegovoj odsutnosti ja, i da kažem Gveri: "Idite u tu i tu jedinicu... u
10   pozadinsku jedinicu i proverite zašto je toliko disciplinskih grešaka, zašto se
11   pojavljuje kriminal, i tako dalje, ono što negativno utiče na moral." Ili, da
12   generalu Đukiću kažem: "U roku od toliko i toliko, obezbedite za potrebe sektora
13   generala Gvere ta i ta materijalna sredstva." Znači, Miletić nije mogo da kaže u
14   tom tonu, nego je mogo da kaže jednom ili drugom: "Tom sektoru treba to i to."

15   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak, gospodo Fauveau. I on bi
16   to učinio a da Vas ne konsultuje? Da li je to nešto sa čim biste se Vi složili?

17   SVJEDOK: Pa sigurno bi učinio bez da konsultuje mene jer da bi
18   konsultovao mene, on mora uspostaviti vezu sa mnjom na nekih 600, 700 km, a nema
19   potrebe da nas neprijatelj prisluškuje da Gveri trebaju olovke, gumice, itd. ili
20   da Đukić ima u nekoj pozadinskoj jedinici 15 ili 20 disciplinskih grešaka.

21   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam. A da ste Vi bili prisutni u
22   istim okolnostima koje ste upravo opisali - na primer, treba se obratiti
23   generalu Đukiću ili treba se obratiti generalu Gveru - da li bi Vaša

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioца na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 intervencija predstavljalala zapovest, naređenje, ili bi i dalje više imala neku
2 savetodavnu težinu, bilo da je upućena jednom ili drugom ili obojici generala?

3 SVJEDOK: Ako je general Mladić prisutan u Glavnem štabu, onda bi moja
4 uloga ista bila kao što sam malopre opisao za Miletića. Jer ja sam bio pomoćnik
5 komandanta, samo što sam nosio neku oznaku "prvi među jednakima". Međutim, ako
6 nema generala Mladića u Glavnem štabu onda je moja uloga bila naredbodavna i ja
7 sam mogao slobodno generalu Gveri da naredim da ide kod... u neku od jedinica
8 generala Đukića i obrnuto, generalu Đukiću da naredim da doneše, odnosno da
9 doturi generalu Gveri to što mu treba.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodo Fauveau, imate reč.

11 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

12 P: Samo da bismo razjasnili. Mislim da ste to već rekli, ali da sve bude
13 sasvim jasno. Kada je reč o generalu Miletiću, čak i kada general Mladić nije
14 bio u komandi Glavnog štaba, njegov položaj nikada nije bio takav da je mogao da
15 izdaje bilo kakva naređenja nekom pomoćniku komandanta, zar ne?

16 O: Nije mogao nikada izdavati naređenja pomoćnicima komandanta.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvinjavam se što prekidam. Dakle,
18 ukoliko sam ja dobro shvatio, ukoliko general Mladić nije bio prisutan, ali Vi
19 jeste, Vi ste izdavali naređenja. Ali ukoliko general Mladić nije bio prisutan,
20 a ni Vi niste bili prisutni, ko bi onda bio u položaju da izdaje naređenja, na
21 primer u ovom konkretnom slučaju, generalu Đukiću ili Gveru? Niko?

22 SVJEDOK: Tačno...Tačno, niko. Onda je general Miletić bio dužan da zove
23 mene, bez obzira na tu udaljenost, al' to je ako je bilo opravdanih sl... ako
24 nešto, kako bismo rekli, ako gori pod nogama, onda je bio dužan da zove mene,
25 ili ako mu je bio bliži general Mladić da zove generała Mladića i da zahtjeva

26

27

28

29

30

1 da jedan od nas to naredimo. Međutim, u praksi rada Glavnog štaba do takvih
2 situacija nikada nije dolazilo jer je ipak Glavni štab bio jedna harmonična
3 celina, razumevali smo se među sobom i ja ne verujem da bi ipa... ikada generalu
4 Gveri palo na pamet da odbije zahtev ili informaciju generala Miletića, niti bi
5 to palo na pamet bilo kom od pomoćnika komandanata. Jednostavno nismo imali
6 takve incidentne situacije.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam generale. Gospođo Fauveau,
8 izvolite.

9 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

10 P: Vi ste u više navrata rekli da ste u julu 1995. godine bili načelnik
11 Glavnog štaba Vojske Republike Srpske. U to vreme general Miletić nije mogao i
12 nije bio vršilac dužnosti načelnika štaba?

13 O: Ne.

14 P: Isto tako, uprkos tome što je general Miletić potpisao neka dokumenta
15 kao Vaš zastupnik, general Miletić, pravno gledano, nije bio Vaš zastupnik u
16 Glavnom štabu Vojske Republike Srpske.

17 O: Već sam nekoliko puta rekao da je general Miletić mene zamjenjivao u
18 obavljanju svakodnevnih štapskih poslova ak... kada ja nisam u štabu.

19 P: Ali nikada nije imao sva ovlašćenja koja ste Vi imali kada ste bili u
20 Glavnom štabu VRS-a?

21 O: Nije imao nikada takva ovlaštenja. Malopre sam govorio da nije mogao
22 da komanduje pomoćnicima komandanta.

23 P: Vi ste prekjuče rekli da je rad generala Miletića bio važan. Može li
24
25
26
27
28
29
30

1 se reći da su u ratno vreme, u okviru jedne vojske, svi zadaci, i na svakom
2 nivou, važni.

3 O: Najvažniji zadatak u ratu je očuvati rov za koji ste zaduženi. Prema
4 tome, Milićev rov je bilo osmišljavanje dokumenata, pravljenje planova,
5 koordinacija rada potčinjenih jedinica u cilju izvršavanja jedinstvenog zadatka
6 Vojske Republike Srpske, a to je Republike Srpske. Milić je to radio kao
7 oficir štaba. Dužnost operativca u svakoj komandi je nemerljiva. Za operativca
8 kažu da je duša komande, odnosno duša jedinice u kojoj je operativac, a ovog...
9 u ovom slučaju, to... duša Vojske Republike Srpske, koji sve zna, u stanju je
10 svakome da dâ savet, da dâ podatak...

11 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Gospodine, ja Vas ne molim da opišete
12 zadatke generala Milića, već da mi kažete da li postoji bilo koji posao, bilo
13 koje zaduženje u Vojsci Republike Srpske ili bilo koje druge vojske u vreme rata
14 koje biste Vi opisali kao nevažan?

15 O: Ne.

16 P: Vi ste prekjuče izjavili sledeće: dok ste Vi bili u komandi Glavnog
17 štaba, retko se događalo da general Mladić ne usvoji Vaše predloge. Možemo li
18 reći da je general Mladić u Vas imao posebno poverenje?

19 O: Mislim da jeste, dok me je izabrao za svog zamenika i stvarno nikada
20 nije odbio, ili preinacio u...u mnogome moj predlog, a ako sam nešto odlučivao u
21 njegovoj odsutnosti, da nikada, po povratku, tu odluku nije stornirao, što je
22 imao pravo, nego se zalagao da ta odluka bude izvršena, naravno komandantski, uz
23 neke njegove dopune, manje izmene, ali nikada nije moju odluku poništio.

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioца na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 P: Da li je tačno da je odnos između generala Mladića i generala
2 Miletića, da taj odnos nije bio iste prirode kao odnos koji je postojao između
3 Vas i generala Mladića?

4 O: Mislite na međulične, međuljudske odnose?

5 P: Govorim o radnim odnosima.

6 O: Radni odnosi generala Mladića prema svim članovima Glavnog štaba su
7 bili profesionalni, u duhu zakona. Međutim, pretpostavljam da znam šta smerate.
8 Al' mi kažite još jednom da li mislite na međuljudske odnose.

9 P: U redu. Možda može i tako da se kaže.

10 O: Pa, dolaskom generala Miletića u Glavni štab, pošto uprava u koju je
11 raspoređen - o njoj sam govorio juče - to je mislim načelnik artiljerijsko-
12 raketnih jedinica PVO, nije imala nekih velikih poslova jer su raketni sistemi
13 protivvazdušne odbrane bili u rukama komande vazduhoplovstva i protivvazdušne
14 Odbrane, a cevni sistemi ili klasični sistemi, kako se zovu, su bili u
15 jedinicama. I onda smo mi Miletića u početku počeli da angažujemo na frontu, tu
16 uglavnom oko Glavnog štaba, da kontroliše, nadzire jedinice koje brane Glavni
17 štab, pa i neke druge jedinice ali uglavnom tu u istočnoj Bosni.

18 I jednom je general Mladić obilazio front - baš u blizini Glavnog štaba,
19 mislim da je to bilo prema Žepi - i znam da se izvikao na, tada potpukovnika,
20 Miletića. Kad se vratio u Glavni štab meni je rekao da taj Miletić nije ništa
21 uradio, to ne treba slati na front, itd.; mogao je ovo, mogao je ono - nije
22 uradio. Međutim, ja sam dobro poznavao tu situaciju i Miletić stvarno nije mogao
23 ništa da uradi i rekao sam Mladiću: "Gospodine generale, meni je Miletić dobar
24 operativac, dobar štapski oficir, nećemo ga slati na front, nego da mi

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 pomaže ovde u radu štaba, jer praktično u toj operativno-nastavnoj upravi ja sam
2 nekih tri - četri meseca bio sam. Odnosno, u štabnom sektoru. Mladić to nije
3 prokomentarisao. Međutim, više nikada nije direktno on određivao Miletića na
4 zadatke na frontu, a pošto je Miletić rodom iz... od Foče, ja kad god sam išo na
5 taj deo fronta, onda mi je Miletić bio vodič, odnosno vodio sam ga sa sobom
6 pošto poznaje prostor.

7 Nije general Mladić imao u početku rata neke posebne simpatije prema
8 Miletiću, a posle ja nisam mogao ni da pratim te njihove lične međuljudske
9 odnose. Koliko znam, Miletić nije imao ništa protiv Mladića, ali Mladić nije
10 imao baš neku veliku naklonost prema Miletiću.

11 P: Da li je tačno da general Miletić nikada nije bio osoba koja je
12 savetovala generaleta Mladića, a svakako nije bio glavna osoba koja je savetovala
13 Mladića?

14 O: Glavna osoba nije bio sigurno, a da li je on nekada savetovao
15 generaleta Mladića - verovatno jeste preuzimao moju ulogu. Kad se odluka u Glavnem
16 štabu donosila bez mog prisustva, onda je Miletić taj bio koji je predlagao
17 komandantu upotrebu vojske. A predlagati komandantu upotrebu vojske nije ništa
18 drugo nego savetovanje komandantu, odnosno iznošenje svojih gledišta kako bi
19 nešto trebalo uraditi. I naravno da je Miletić to mogao, jer je bio najbolje u
20 štabu informisan o borbenim dejstvima na ratištu Republike Srpske, kada mene
21 nema.

22 P: Vi ne znate u kojoj meri je general Mladić prihvatao predloge
23 generaleta Miletića, zar ne?

24 O: Ne znam, meni su bile poznate samo izvršne odluke generaleta Mladića.

25 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Sad ćemo imati pauzu. Koliko Vam je još
26 vremena potrebno, gospodo Fauveau?

27

28

29

30

1   GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Deset-petnaest minuta, ako se ne varam,
2   časni Sude.

3   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Dakle, sad ćemo imati pauzu od
4   25 minuta.

5   SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

6   ... Početak pauze u 10.33h

7   ... Sjednica nastavljena u 11.02h

8   SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

9   Izvolite sesti.

10   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Za zapisnik da kažem da je gospodin
11   Meek sada s nama. Gospodo Fauveau, izvolite.

12   GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

13   P: Prekjuče ste rekli da u julu 1995. godine, Vrhovni komandant Radovan
14   Karadžić je počeo da Vama direktно šalje naređenja i da više ta naređenja nisu
15   išla preko generala Mladića. Da li Vam je poznato da li je Radovan Karadžić u to
16   vreme direktno slao naređenja komandantima korpusa?

17   O: Korpusu, odnosno korpusima u čijoj... u čijim zonama sam bio ja, to
18   je 1. i 2. krajiški korpus, nisu... oni nisu dobijali takva direktne naređenja.
19   Samo sam ih ja dobijao. A za ostale korpuse ne znam.

20   P: Prekjuče ste govorili o operaciji Lukavac i rekli ste da je ta
21   operacija bila planirana. Da li je operacija Lukavac bila operacija Glavnog
22   štaba?

23   O: Da.

24   P: Na osnovu Vaših saznanja, akcija "Krivaja" koja se odigrala u julu
25   1995. oko Srebrenice je bila jedna spontana operacija, zar ne?

26   O: Moje procjene su takve. Nije mi poznato postojanje nekog prethodnog
27   plana.

28

29

30

1 P: U svakom slučaju, na osnovu Vaših saznanja, to svakako nije bila
2 akcija Glavnog štaba VRS-a, zar ne?

3 O: Ne, to je u početku bila akcija Drinskog korpusa.

4 P: Kada ste bili u zapadnoj Bosni...

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak, jer mislim da ovo nije
6 potpun odgovor na Vaše pitanje. "Na početku, ova akcija je bila operacija
7 Drinskog korpusa" - tako ste rekli generale. A nakon početka, šta je onda bilo?

8 SVJEDOK: Gospodine predsjedavajući Veća, ja ne znam šta je bilo nakon
9 početka, ne znam uopšte kako se general Mladić našao na tom delu fronta -
10 verovatno namerno - i ne znam širenje te operacije. Ja znam samo da sam u to
11 vreme trpeo velike gubitke na zapadu, i da sam od Glavnog štaba tražio pojačanje
12 sa najmanje tri brigade i uvijek mi je odgovarano da ne mogu dobit ta pojačanja,
13 u tom obimu, zbog angažovanosti vojske u istočnoj Bosni, odnosno na istočnom
14 frontu. I takođe mi je objašnjavano da ču dok se rastereti taj deo fronta dobit
15 te brigade i dobio sam ih kad je za mene više bilo kasno. Dobio sam ih negde u
16 periodu od 1. do 3. avgusta 1995. godine, u vreme kada sam ja već bio izgubio
17 Grahovo i Glamoč i Vojska Republike Srpske na tom delu fronta počela je sa
18 velikim povlačenjima.

19 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

20 P: Kada je general Miletić sastavljaо redovne izveštaje, da li je

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 tačno da je u tim izveštajima pisao o situaciji na celokupnoj teritoriji
2 Republike Srpske, dakle na svim frontovima?

3 O: Da. On je dobijao izveštaje od potčinjenih komandanata, o čemu sam
4 već govorio i jednostavno je prenosio one 2-3 stavke iz njihovih izveštaja, a to
5 je stanje na frontu, stanje na teritoriji i namera komandanta korpusa za naredni
6 dan. On je to samo objedinjavao.

7 P: Ali kako bi napisao taj izveštaj, on je morao da bude upoznat, morao
8 je da pročita, kako izveštaj Drinskog korpusa, tako i izveštaje Sarajevskog
9 korpusa, 1. korpusa, 2. korpusa, Istočno-Bosanskog korpusa i Hercegovačkog
10 korpusa, zar ne?

11 O: Da. On je to mo... Pardon. Da, on je to morao, bez obzira da li je on
12 napisao izveštaj Vrhovnoj komandi ili ne pisao. On je to morao kao operativac da
13 radi.

14 P: I kao operativac, za njega su svi frontovi bili podjednako važni, zar
15 ne?

16 O: Da.

17 P: Da li je tačno da, na osnovu funkcije koju je imao u julu 1995.
18 godine, general Miletić nije imao nikakva ovlašćenja u pogledu ratnih
19 zarobljenika?

20 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Oprostite. Mislim da imamo još jedan
21 problem sa datumom.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da Gospodo Fauveau?

23 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] U julu.

24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, u julu dakle. Dakle, transkript je
25 ispravljen. Dakle, umesto jun 1995., trebalo je da piše jul 1995. Izvolite.

26

27

28

29

30

1 SVJEDOK: Hoćete ponovit' pitanje?

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja će ga pročitati. Dakle, Vama se
3 iznosi sledeća tvrdnja. Da li je tačno, na osnovu funkcije, položaja generala
4 Miletića u julu 1995. godine, on nije nikakva ovlašćenja u pogledu ratnih
5 zarobljenika. Da li se slažete sa time?

6 SVJEDOK : Slažem se, nije imao ovlaštenja. On je bio dužan samo da
7 registruje koliko je zarobljeno neprijateljskih vojnika, odnosno koliko je naših
8 vojnika pao u zarobljeništvo neprijatelju. A drugi sektor... drugi sektori su
9 bili nadležni za ratne zarobljenike.

10 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Kada ste bili u zapadnoj Bosni,
11 informacije u pogledu fronta u zapadnoj Bosni su uvrštavane u izveštaj Glavnog
12 štaba VRS-a, zar ne?

13 O: Da, ali ja nisam slao pisane borbene izveštaje Glavnom štabu. To su
14 radili komandanti 1. i 2. korpusa.

15 P: Ali to je zona u kojoj ste obavljali svoja dejstva, zar ne?

16 O: Tačno. To je zona u kojoj sam ja rukovodio borbenim dejstvima, ali je
17 stav bio takav da ja ne pišem izveštaje, samo sam se usmeno javljao i to
18 uglavnom, po njegovom pozivu, generalu Mladiću i usmeno ga obaveštavao o stanju
19 na frontu.

20 P: Dakle, general Miletić je dobijao informacije o situaciji u zapadnoj
21 Bosni. Da li onda možemo da kažemo da general Miletić nije imao nikakvo
22 ovlašćenje u pogledu dejstava koja su vršena u zapadnoj Bosni?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Da, jer general Miletić nije mogao komandovat meni.

2 P: A kad je reč o događajima oko Srebrenice, da li možemo da kažemo da
3 general Miletić nije imao nikakva ovlašćenja niti uticaj u pogledu dejstava koja
4 su vršena oko Srebrenice i Žepe u julu 1995.

5 O: Nije imao...

6 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Prigovor!

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine McCloskey.

8 Odgovorio je na pitanje, ali...

9 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] S obzirom na njegovu tačnu definiciju,
10 pitanje je nejasno. Dakle, da je postavljeno da li je imao komandno ovlašćenje,
11 onda bi to bilo u redu, ali kad je reč o ovlašćenjima i o dužnostima, mislim da
12 je to nešto što je svedok jasno definisao i, kako bi pitanje bilo primereno,
13 trebalo bi da se govori o komandnoj odgovornosti i ovlašćenjima.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, slažem se. Ja predlažem da tokom
15 dodatnog ispitivanja se vratite na ovo.

16 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Slažem se da nije imao komandnu
17 odgovornost.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ali je govorio o generalu Miletiću
19 i savetodavnim ovlašćenjima, i drugih i Miletića, u Glavnom štabu, tako da bi to
20 onda moglo da potpadne pod pitanje uticaja, tako da Vi možete da se vratite na
21 ovo tokom dodatnog ispitivanja. Izvolite, gospođo Fauveau.

22 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Časni Sude, mislim da je svedok
23 odgovorio na moje pitanje. Međutim, želela bih da kažem... zahvaljujem se

24

25

26

27

28

29

30

1 svedoku jer nemam više pitanja, ali željela bih da odgovorim na prigovor
2 tužioca. Reč je o neposrednom nadređenom generala Miletića koji je svakako u
3 položaju da odgovori na takvo pitanje. Nemam više pitanja.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Generale, izvolite.

5 SVJEDOK: Gospodine predsedavajući Veća, ja sam prekinut u pola odgovora
6 na ovo poslednje pitanje. Ja sam rekao: "Ne, nije imao uticaj" i htio sam da
7 dodam "u komandnom smislu", međutim došlo je do prekida.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li želite da nešto dodate onome što
9 ste upravo izjavili? Da li mislite da je Vaš odgovor sada potpun ili pak želite
10 još nešto da kažete?

11 SVJEDOK: Ne, dodao sam ovo "u komandnom smislu".

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodo Fauveau. Hvala,
13 generale.

14 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Časni Sude, s obzirom na odgovor, tražim
15 Vaše dopuštenje da ovo razjasnimo, odnosno da mi dopustite da mu postavim
16 pitanje kako bi ovo razjasnili. Hvala.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodo Fauveau.

18 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod]

19 P: Gospodine, kada ste bili u zapadnoj Bosni, kakav je uticaj general
20 Miletić imao na operacije i dejstva u zapadnoj Bosni?

21 O: Nikakav, opet u komandnom smislu.

22 P: A u kom smislu je imao uticaj?

23 O: Pa imao je uticaj u smislu da, recimo kad sam ja tražio ove tri
24 brigade da on meni kaže da ne može Glavni štab da mi pošalje te tri brigade

25

26

27

28

29

30

1 i da mi obrazloži zašto ne može. Ili je imao uticaj, ako ja tražim preko Glavnog
2 štaba dodatna materijalna sredstva, municiju, gorivo i tako dalje, znači da
3 prenosi te moje poruke komandantu Glavnog štaba ili pomoćniku komandanta za
4 pozadinu ili ako sam imao nekih probleda...problema u pogledu morala, da to
5 prenosi. Znači, bio mi je posrednik u vezama sa ostalim članovima Glavnog štaba
6 i sa komandantom Glavnog štaba, a često i sa Vrhovnom komandom.

7 P: I, kako bismo razjasnili, odluka da Vam ne pošalje brigade ili
8 municiju, gorivo i druge stvari koje ste pomenuli, to nije bila odluka generala
9 Miletića, zar ne?

10 O: Ni u kom slučaju. On je samo prenosio moje zahteve komandantu ili
11 komandantove odgovore meni.

12 P: Dakle njegov uticaj, odnosno njegova odgovornost, bila je da prenese
13 ono što ste Vi rekli nekome drugom i da to uradi na valjan način, zar ne?

14 O: Da.

15 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Puno Vam hvala. Nemam više pitanja,
16 časni Sude.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ali ja će se nadovezati jednim
18 pitanjem. Kada Vi niste bili prisutni tokom sednica Glavnog štaba, ukoliko bi,
19 na primer, govorili o operacijama u zapadnoj Bosni o kojima je bilo reči, osim
20 poruka koje bi preneo u Vaše ime, da li je general Miletić mogao da doprinese
21 raspravi vlastitim savetima, dakle, nezavisno od Vas ili bilo kojih predloga ili

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 poruka koje biste njemu ranije preneli da on prenese?

2 SVJEDOK: Sigurno da je mogao učestvovati u raspravi zbog toga što je on
3 mene zamjenjivao i mogao je podnositi predloge komandantu otprilike kao da sam i
4 ja tu, jer je dobro poznavao na ozno... na osnovi izvještaja korpusa i mojih
5 usmenih razgovora s njim, dobro je poznavao situaciju u zapadnoj Bosni.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala generale. Hvala, gospodo Fauveau.

7 Ko je sledeći? Da li ste se dogovorili?

8 Da, gospodine Sarapa. Molim da se predstavite generalu.

9 Unakrsno ispituje g. Sarapa:

10 P: Dobar dan, gospodine generale, ja sam Đorđe Sarapa, branilac generala
11 Vinka Pandurevića. Koncipirajući pitanja koja će Vam postaviti, imo sam na umu
12 da budu tako sla...sročena da je na maksimalno... maksimalan broj pitanja mislim
13 moguće odgovoriti sa "da" i sa "ne", da bi skratili vreme ispitivanja.

14 Počeću sa pitanjima. Vojska Republike Srpske je formirana 12. maja 1992.
15 godine. Hoćete li nam reći da li je prije tog vremena, prije zvaničnog
16 formiranja Vojske Republike Srpske bilo formirano već paravojnih i raznih vojnih
17 formacija Muslimana kao što su, recimo, "Zelene beretke", "Patriotska liga", i
18 tome slično?

19 O: Mislite na muslimansku vojsku?

20 P: Mislim na muslimanske vojne i paravojne snage.

21 O: Da. Postojale su... postojala je "Patriotska liga", "Zelene beretke",
22 i neke manje čisto nacionalističke paravojne grupe zvane "Džamijski golubovi",
23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 "Džihad ratnici", "Laste", "Ševe". Eto to su te kojih mogu da se sjetim.

2 P: Da li bi se složili sa konstatacijom da je odlukom o formiranju
3 Vojske Republike Srpske, da su date samo legalne i pravne, odnosno zakonske
4 osnove za formiranje vojske, a da je pred Glavnim štabom praktički stavljen tek
5 tada pravi zadatak formiranja jedinica te vojske.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Generale, ako ste razumeli pitanje,
7 onda dajte nam odgovor, a ako niste, imate puno pravo da zatražite pojašnjenje
8 pitanja.

9 SVJEDOK: Mislim da sam razumeo pitanje. Pre odluke od 12. maja 1992. o
10 formiranju vojske - odnosno ta odluka je legalizovala ono što je već postojalo
11 od naoružanih Srba i dat je zadatak Glavnom štabu da organizuje pravu vojsku i
12 to je bila sedma oružana sila na teritoriji bivše SFRJ jer su prethodnih šest
13 već formirane, kako koja, neka godinu dana pre, neka neki mesec pre.

14 Samoorganizovanje srpskog naroda je počelo negde već krajem 1991.
15 godine, posle raspada Skupštine Bosne i Hercegovine. Još uvek se zvala Skupština
16 Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine, gde su ravno...ravnopravno bile
17 zastupljene sve tri nacionalne grupacije u Bosni. Tako da na nivou mnogih
18 opština - ne svih, ali na nivou mnogih opština - su formirane brigade. Tad su
19 na... nosile naziv brigade TO, Teritorijalne Odbrane. Isto tako to su, kažem
20 pošto je to samoorganizovanje naroda, i to su bile paravojne jedinice jer su

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 bile izvan tada postojeće, odnosno važeće vojske u Bosni i Hercegovini, JNA.

2 Postojale su i neke grupe, naoružane grupe, tipične paravojske koje su
3 organizovane na čisto nacionalističkim principima. Formiranjem Glavnog štaba
4 odlučeno je - to je bila naša jedna od prvih naših odluka - da se sve te
5 opštinske jedinice stave pod komandu Glavnog štaba; da se organizuju komande
6 korpusa; da se ove nacionalističke paravojne grupe, kao što su bili "Arkanovi
7 Tigrovi", "Mauzerovi Panteri", neki "Repići", i tako dalje - ne mogu sad da se
8 setim svih, neke četničke grupe, ove ili one političke stranke - da se svi oni
9 pozovu, i da se stave pod komandu Vojske Republike Srpske.

10 Onaj ko to ne uradi, biće razbijen i proteran sa teritorije. Izuvez
11 "Arkanovih Tigrova" i tih "Repića", svi su se stavili pod komandu Vojske
12 Republike Srpske. "Tigrovi" su proterani iz okoline Bijeljine i Zvornika, a
13 "Repići" - znam da su mesec ili dva dana kasnije razbijeni i njihov vođa je,
14 koliko znam, osuđen na 15 godina zatvora i umro je u Sremskoj Mitrovici u
15 zatvoru. Znači, postojala je neka vojna organizacija, neke vojne organizacije i
16 pre zvanične odluke o formiranju Vojske Republike Srpske.

17 P: /?Hvala Vam/ na iscrpnom odgovoru.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Generale, kada se zvanično okončalo
19 prisustvo JNA u Republici Srpskoj? Da li je to bilo pre zvaničnog nastanka VRS-a
20 ili nakon?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 SVJEDOK: Osam dana po donesenoj odluci o formiranju Vojske Republike
2 Srpske, JNA je prestaja...prestala da postoji na teritoriji Bosne i Hercegovine.
3 Trebala je da se izvuče do 19. maja. Međutim, došlo je do dana zakašnjenja i
4 zvanično poslednji vojnik JNA je napustio Bosnu i Hercegovinu 20. juna.
5 Formiranje Vojske Republike Srpske mi smatramo datumom 23. juna, kada je
6 Predsedništvo Srpske Republike Bosne i Hercegovine donelo odluku o opštoj
7 mobilizaciji srpskog naroda na teritoriji Republike Srpske.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Sarapa.

9 G. SARAPA:

10 P: Da li bi nam mogli ukratko reći koji su se pojavili osnovni problemi
11 prilikom formiranja jedinica Vojske Republike Srpske, posebno kad je riječ o
12 organizacijsko-mobilizacijskoj spremnosti i borbenoj gotovosti.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molim Vas odgovorite na ovo pitanje
14 jedno po jedno. Počnite od organizacionih poteškoća.

15 SVJEDOK: Prva organizaciona poteškoća je bilo nepostojanje sposobnosti
16 Ministarstva Odbrane u vlasti srpske republike da izvrši mobilizaciju i taj posao
17 je prebačen na Glavni štab. Mi smo zbog toga morali formirati poseban sektor, to
18 je sektor za organizaciju, mobilizaciju, popunu i personalne poslove u Glavnem
19 štabu, i to smo nekako prevazišli jer je već u narodu postojao... postojalo
20 shvatanje da se mora ratovati, da nam je rat nametnut, i nismo imali velikih
21 problema sa odzivom vojnih obveznika, izuzev dezterera koji su pobegli u
22 rezervnu domovinu, u Srbiju. Preko organa vlasti Srbije i preko, aa... Srbije i
23 Crne Gore, i preko aaa... Ministarstva Odbrane Savezne Republike Jugoslavije

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 i Generalštaba, smo intervenisali da se ti vojni obveznici vrate i da se sa
2 prostora Jugoslavije vrate u Republiku Srpsku vrate svi oficiri, podoficiri, i
3 građanska lica koja... koji su poreklom sa tadašnje teritorije Republike Srpske.

4 Drugi problem je problem materijalne prirode, a to je materijalno
5 obezbeđenje vojske: oružje, municija, gorivo, hrana, uniforme, i sve ono što ide
6 uz vojsku. Što se tiče odeće i obuće, zadržali smo ono što se našlo na nama, po
7 ugledu na prethodne nacionalne vojske formirane ras... posle raspada JNA na
8 teritoriji bivše SFRJ, i mi smo zadržavali veće količine materijalnih sredstava
9 koja se zatekla na teritoriji Republike Srpske, počev od oružja većih kalibara,
10 sva skladišta municije svih kalibara, rezerve goriva, pa i rezerve odjeće i
11 obuće i hrane - sve što se našlo u skladištima na našoj teritoriji.

12 Tako da je JNA iz Bosne i Hercegovine, bez obzira da li teritoriju
13 kontrolisali Muslimani, Hrvati ili Srbi, izašla samo sa živom silom i ličnim
14 naoružanjem vojnika. To zadržavanje opreme nije išlo baš lako, ali smo uspeli
15 jer smo mi bili poslednja oružana sila koja se formira na Balkanu i uvek smo se
16 pozivali na to, kad su vam Slovenci oteli to i to, ili Hrvati oteli kompletan
17 Varaždinski korpus, onda imamo i mi pravo da otmemmo konzerve i municiju.

18 Sledeći problem bio je organizacija komandi, odnosno komandovanja u
19 vojsci. Preuzeli smo infrastrukturu komandi korpusa koje su se na... zatekle na
20 teritoriji Republike Srpske.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1   Gospodine predsjedavajući, mislim da nije... da ne bi bilo uputno da sad
2 nabrajam kako je nastala koja komanda korpusa. Uglavnom, brojne oznake tih
3 komandi...

4   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne, to ne bi bilo... Mislim da ste
5 pružili dovoljno objašnjenja. Predlažem da pređete na poteškoće sa mobilizacijom
6 ukoliko ih je bilo, a na kraju da govorite o borbenoj gotovosti. To su druga dva
7 aspekta pitanje gospodina Sarape.

8   Kada je osnovana VRS, da li je imala nekih posebnih poteškoća sa
9 mobilizacijom koje su Vama poznate? Ako ne, pokušajte da budete sažeti u svom
10 odgovoru, tako da pokušamo da sa Vašim iskazom završimo danas.

11   SVJEDOK: Ja sam već rekao koje smo kadro...kadrovske probleme imali,
12 odnosno probleme u... po pitanju popune. To je bežanje vojnih obveznika u Srbiju
13 ili jednostavno skrivanje po teritoriji Republike Srpske - i to smo prevazišli.
14 Drugih problema mi nismo imali.

15   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Onda da pređemo na borbenu gotovost?

16   SVJEDOK: Ni sa borbenom gotovošću nismo imali skoro nikakvih problema,
17 jer smo imali obučene oficire. U Glavnom štabu, odnosno u Vojsci Republike
18 Srpske se zateklo 5 generala: u Glavnom štabu četvorica i komandant 1. krajiškog
19 korpusa, smo bili generali sa završenim svim vojnim školama, ono što
20 general...generalu treba; to je, znači, ratna škola. Imali smo dovoljan broj
21 visokoobrazovanih pukovnika i potpukovnika komandanata, kandidata za komandante
22 brigada. Isto tako, većina od njih imala je završene ratne škole, ili
23 generalštabne škole taktike, za razliku od naših neprijatelja koji su imali, ja
24 sam to uvek zvao "veštacke generale".

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 Za generale su imale neprofesionalna vojna lica. To je naročito izraženo
2 kod Hrvata, a Muslimani su imali na čelu vojske ljude nižeg čina ili uglavnom
3 bivše, da ih nazovem, dezertere ili oponente u JNA. Tako da... Dalje, svi naši
4 vojni obveznici su s... odslužili vojsku, znači, bili su obučeni. Ono vojnika
5 što se zateklo na služenju vojnog roka u JNA, a poreklom je sa teritorija
6 Republike Srpske, ostalo je u Vojsci Republike Srpske, tako da je samo
7 nastavljena obuka u Vojsci Republike Srpske. Juče sam govorio o problemima...

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da će to biti dovoljno generale,
9 osim ukoliko gospodin Sarapa nije saglasan. Ukoliko ste saglasni sa mnom, molim
10 Vas, izvolite, Vaše sledeće pitanje.

11 G. SARAPA: Smatram da je vrlo... vrlo detaljno i opširno odgovoreno na
12 pitanje i nema više potrebe. Ja ću preći na sledeće pitanje.

13 P: Gospodine generale, Vi ste dugogodišnji visoki oficir bili u JNA i
14 poznate su Vam prilike i struktura i odnosi vojske i državnih organa u
15 Jugoslaviji, bivšoj. Takođe kao načelnik štaba, kao... Vojsci Republike Srpske,
16 Glavnog štaba, upoznati ste i sa prilikama u Republici Srpskoj. Zato mislim da
17 Vam na nekoliko sljedećih pitanja neće biti zaista problem da odgovorite. Da li
18 je tačno da je u S...Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji, kako se
19 ona nazivala, Generalštad Jugoslavenske narodne armije bio sastavni dio
20 Ministarstva Odbrane?

21 O: Da.

22 P: Da li je tačno da je u Republici Srpskoj, Glavni štab Vojsci
23 Republike Srpske bio državna institucija koja nije bila u okviru Ministarstva
24 Odbrane i bio je potčinjen direktno predsjedniku Republike Srpske?

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioца na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1   O: Nije bio u sastavu Ministarstva Odbrane - to sam juče objasnio - zato
2   što niko od nas nije bio član Vrhovne komande, nego smo neposredno bili
3   potčinjeni vrhovnom komandantu.

4   P: Hvala. Vi ste... Vi ste nam juče rekli da je u okviru Glavnog štaba
5   Vojske Republike Srpske postojao Sektor za obaveštajno-bezbednosne poslove, a u
6   okviru tog sektora dve uprave - Obaveštajna uprava i Uprava bezbednosti. Vezano
7   za ovo, moje sledeće pitanje glasi: da li se sećate da je Uprava vojne
8   bezbjednosti u bivšoj Jugoslaviji bila drugačije organizirana, dakle da je bila
9   u okviru Ministarstva Odbrane, a Obaveštajna uprava u okviru Generalštaba
10   Jugoslavenske narodne armije.

11   O: Mislim da je tako, jer negde pred početak rata, odnosno pred moje
12   izvlačenje iz Makedonije, znam da je došla neka uredba, ili ne znam šta, o
13   objedinjavanju te dve uprave i stvaranje Obaveštajno-bezbednosne uprave. I znam
14   da kad smo mi formirali Glavni štab da je formiran sektor u koga su ušle obe
15   uprave, i obaveštajna i bezbednosna. Znači, nasledili smo poslednje neko
16   uputstvo JNA.

17   P: Da li se može reći da je načelnik Uprave bezbednosti bi... u
18   Jugoslaviji bio pomoćnik ministra odbrane, a načelnik Obaveštajne

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korишteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 uprave pomoćnik načelnika Generalštaba?

2 O: Na žalost, ne mogu Vam odgovoriti na to pitanje. To je za moje... u
3 vreme mog bitisanja u JNA bila visoka institucija za mene. Ja sam izvršavao
4 naređenja eventualno komandanta armije i niže.

5 P: Hvala na odgovoru. Da li se može reći da je ispravna tvrdnja da je
6 Glavni štab Vojske Republike Srpske imao na direktnoj vezi korpuze i samostalne
7 jedinice?

8 O: Da. I to ja sam se hvalio s tim da je to bila veza na dugme.

9 P: Odlično. A da li se isto tako može reći da su korpuzi na isti način
10 imali na vezi brigade i samostalne bataljone?

11 O: Tačno, ali nisu bile toliko automatizovane veze kao što je bilo na
12 nivou Glavni štab - korpuzi.

13 P: Hvala. Vi ste, na nivou Glavnog štaba, formirali ekipe starešina koje
14 su vršile kontrolu stanja u jedinicama. Da li je to tačno?

15 O: Mi nismo imali inspekciju za borbenu gotovost, što obično vojske
16 imaju, nego smo *ad hoc*, znači povremeno, formirali grupe koje smo upućivali u
17 jedinice radi utvrđivanja stepena borbene gotovosti, odnosno uopšte situacije na
18 frontovima podčije... kod potčinjenih jedinica.

19 P: Da li... Da li su na isti način postupale i komande korpusa - po
20 potrebi, u odnosu na niže jedinice, recimo brigade.

21 O: Radili su po istom sistemu kao i Glavni štab prema njima.

22 P: Da li su starešine koje su išle u obilazak komandi i jedinica, imale
23 vođe ekipa? Drugim riječima, da li je neko od njih na neki način predstavljaо
24

25

26

27

28

29

30

1 vođu, ili ako ništa drugo, prvog među jednakima?

2 O: Da, i te vođe ekipa su se i znale. Ako se ide u korpus, ekipu je
3 vodio general Mladić ili ja, ili neko od njegovih pomoćnika, zavisno od toga na
4 čemu je težište kontrole.

5 P: Da li je u takvim slučajevima komandant Glavnog štaba, odnosno
6 komandant korpusa kada je bila u pitanju ekipa koja je išla iz korpusa, mogao da
7 ovlasti vođu ekipe, ili nekoga od starešina da na licu mjestu svojim naređenjima
8 utiču na stanje u tim nižim jedinicama?

9 O: Mogao je i on je to redovno radio.

10 P: Da li bi se moglo reći da je komandant Glavnog štaba Vojske Republike
11 Srpske bio neprikosnoveni autoritet?

12 O: Da. Bio je neprikosnoven autoritet u vojsci, a imao je izrazito
13 stečen autoritet u narodu.

14 P: Hvala. Da li je takođe tačno da su starešine iz Glavnog štaba takođe
15 bile uvažavane i poštovane od strane nižih komandi i starešina?

16 O: Za sebe sam siguran da je tako, za ostale ne znam kako su
17 doživljavali.

18 P: Vi ste lično obilazili komande korpusa i niže jedinice tokom rata i
19 često ste bili na terenu i neposredno pratili borbenog dejstva. Da li je to
20 tačno?

21 O: Da.

22 P: Da li znate da li je bilo slučajeva da starešine iz Glavnog štaba
23 neposredno izdaju zadatke komandantima brigada, a da u tom času komandant
24 brigade ne bude upoznat sa tim? Ili komandant korpusa... odnosno komandant
25 korpusa ne bude upoznat sa tim?

26

27

28

29

30

1   O: Nije... Nije se smelo dogoditi, a ako se događalo, taj starešina koji
2   bi to uradio je pozivan na odgovornost.

3   P: Da li Vi znate za takve slučajeve? Da li su Vam poznati?

4   O: Mislim da jedno dva slučaja su postojala, učinjena od jednog čoveka.

5   To je tada bio pukovnik Živanović, načelnik artiljerije, koga je... koji je
6   dobro poznavao Podrinje, pa ga je komandant često slao od Zvornika do Foče i
7   mislim da se jednom požalio komandant 1. birčanske brigade, Svetozar Andrić, da
8   mu je Živanović ušao u brigadu i izdavao neka naređenja o
9   preraspo...prerasporedu bataljona i mislim da je jedan takav slučaj bio u, čini
10   mi se, Višegradsкој brigadi - tada je bio komandant Vinko Pandurović - i da je
11   isto tako Živanović izdao neko naređenje.

12   Međutim, tih dana je Živanović ranjen, i to teško ranjen, tako da
13   nije... mislim da nisu preduzimane nikakve vere... mere protiv njega -
14   disciplinske. Za ostalo ne znam. Ipak smo mi imali 143 jedinice ranga puk
15   brigada.

16   P: Hvala Vam. Ovo je vrlo iscrpno. Je li tačno da pravila i propisi...

17   G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Izvinite.

18   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey, izvolite.

19   G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Možda bi bilo od koristi da razjasnimo
20   ko je ovaj Živanović i koji je bio njegov položaj. Moglo bi da dođe do neke
21   zabune u pogledu toga.

22   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, mislim da je poruka jasna. Vama
23   to prepuštam, gospodine Sarapa, ili ukoliko general želi sam to da razjasni,
24   može i tako da postupi.

25

26

27

28

29

30

1   G. SARAPA: General zna u čemu je poanta ovoga... ove intervencije i
2 mislim da će on i bez mog pitanja odgovoriti na to.

3   SVJEDOK: Radi se o Milenku Živanoviću koji je, po dolasku iz Benkovca,
4 postavljen za načelnika artiljerije u Glavnom štabu, a u toku formiranja
5 Drinskog korpusa kao 6. korpusa Vojske Republike Srpske koji je formiran 1.
6 novembra i po izlasku iz bolnice, Milenko Živanović je postavljen za komandanta
7 tog korpusa. Znači, radi se o Milenku Živanoviću, komada... budućem komandantu
8 Drinskog korpusa.

9   G. SARAPA:

10   P: Da li je tačno da pravila i propisi predviđaju za svaku formacijsku
11 dužnost u vojsci odgovarajući čin i položajnu grupu?

12   O: Da.

13   P: Da li bi nam mogli reći što je to položajna grupa?

14   O: Položajna grupa je određivala visinu plate. Recimo, dva potpukovnika
15 - jedan je komandant brigade, a jedan je referent u nekoj komandi ili štabu.
16 Onaj potpukovnik, komandant brigade, ima veću platu od onog potpukovnika koji
17 radi u nekom štabu, koji nema odgovornosti za živu silu. PG, mislim da su to
18 personalci preveli kao "položajna grupa". Eto tako, iz nekih humanih razloga, a
19 ustvari ona među nama, ta skraćenica PG, je kolala kao platna grupa.

20   P: Da li bi mogli reći ukratko da je položajna grupa označavala nivo
21 dužnosti /?vojnika/?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioца na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 O: Upravo tako.

2 P: Da li je bila česta praksa da su bile postavljene starešine na
3 određene dužnosti sa nižim činovima nego što je to formacija predviđala?

4 O: Vojska Republike Srpske je imala jedan presedan upravo takav. Naime,
5 komandant 1. krajiškog korpusa, general Momir Talić, je bio stariji od mene po
6 činu i po godinama. I recimo, 1993. on je bio general-potpukovnik, a ja general-
7 major. Međutim, moja ona PG, odnosno moja funkcija, je bila viša od njegove.
8 Međutim, ja nikada nisam došao u zonu korpusa da general potpukovnik Momir Talić
9 nije mi raportirao na ulazu u zonu korpusa.

10 To je u očima ljudi koji prisustvuju tom činu izazivalo čuđenje. Kako
11 general potpukovnik raportira general majoru. Međutim, to je vojnički propis i
12 general Talić nikada nije prekršio tu obavezu prema meni, a recimo prema
13 generalu Mladiću je kršio. I njegovo obrazloženje je bilo otprilike ovako: "Ja
14 ako ne raportiram Milovanoviću, narušavam njegov autoritet u vojsci, a ako ne
15 raportiram Mladiću, ne narušavam Mladićev autoritet, jer mene Mladić može i da
16 kazni za to, a Milovanović ne može."

17 Znači, događalo se i to, mada smo izbegavali da u nižim jedinicama ne

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 dolazi do tog jel s... onda smo vršili raspo...raspodelu kadra. Mi smo imali
2 jedan od kadrovskih problema negde par meseci po otpočinjanju rata, da smo teško
3 pronašli komandan...komandante tri korpusa - Sarajevskog, Hercegovačkog i
4 Istočno-bosanskog - i bili smo prisiljeni da za komandante Istočnog-bosan...
5 Istočno-bosanskog korpusa postavimo najs... jednog od najspesobnijih komandanata
6 jedne od brigada - to je tada bio pukovnik Novica Simić koji je čin pukovnika
7 nosio svega nekih 2-3 meseca, a primio je komandu nad korpusom gde je već imao
8 stare pukovnike, zrele za penziju. I onda se to brzo prevazilazi - ili se ovi
9 stariji od njega penzionisu, ili se preraspoređuju iz njegovog korpusa. I tako
10 da smo u Istočno-bosanskom korpusu vrlo brzo dobili - kako sam ja imao običaj da
11 se šalim - omladinski korpus.

12 P: Da li je bilo slučajeva, Vama poznatih, da su recimo na položaje
13 komandanta brigada postavljeni recimo kapetani ili majori, iako bi formacijski
14 trebali biti potpukovnik ili pukovnik?

15 O: U poč... u početku rata to je, mogu slobodno da kažem, bila masovna
16 pojava jer potpukovnici i pukovnici, pripadnici, odnosno Srbijanci i Crnogorci
17 su se povlačili sa JNA, a mi smo ostajali sa oficirima nižeg čina. Konkretno,
18 komandant zaštitnog puka je otišao sa JNA, pukovnik, mislim da se zvao Šuput.
19 Najstariji oficir u zaštitnom puku je bio kapetan 1. klase Milomir Savčić i mi
20 smo njega postavili za komandanta puka i on je čitav rat proveo kao komandant
21 puka i, kako bi se reklo, dogurao je do čina pukovnika, a posle rata i general.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Sarapa, ne volim da Vas

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 prekidam, znate da to retko činim, ali u čemu je relevantnost ovoga? Ne možemo
2 li direktno da pređemo na ono što je zaista relevantno za Vašu Odbranu? Naravno,
3 ako biste nam objasnili relevantnost, onda bismo prihvatili naravno sva ova
4 pitanja i duge odgovore, ali ja zaista ne znam.

5 G. SARAPA: Pa ja ču preći na... na druga pitanja, a što se tiče ovog
6 pitanja, postavljen je iz razloga što je general Pandurević u vreme kada je
7 postavljen za komandant Zvorničke brigade bio u činu kapetana 1. klase i zato
8 je... i upravo zato je cilj ovih pitanja da se vidi kakva je... kakvo je stanje
9 i situacija bila i u kakvom položaju se našao on lično.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da je to sada dovoljno jasno pa
11 Vam predlažem da pređete na značajnija pitanja. Hvala gospodine Sarapa.

12 G. SARAPA:

13 P: N... Kad ste... Vezano za pravila u Vojsci Republike Srpske, Vi ste
14 naveli u svojoj knjizi, u kojoj obrađujete pitanje rata na teritoriju Bosne i
15 Hercegovine, da ste borbena pravila prilagodili pravilima bivše Jugoslavenske
16 narodne armije. Da li se to odnosi, a možda i posebno odnosi, na pravila koja se
17 tiču brigada?

18 O: Ja sam o tome juče govorio. Nismo mi svoja pravila prilagođavali
19 pravilima JNA, nego smo pravila JNA prilagođavali svojim potrebama.

20 P: Jeste. Da li su postojale planske, najačljene kontrole i obilasci
21 potčinjenih jedinica od strane Glavnog štaba?

22 O: Da.

23 P: Da li su postojale i nenajačljene kontrole?

24 O: Da.

25 P: Da li se to odnosi na kontrole koje su vršene od strane Glavnog štaba
26 i od strane komandi korpusa?

27

28

29

30

1 O: Nenajavljenje kontrole je vršio general Mladić i ja po njegovom
2 naređenju. Sve ostale, odnosno, ako su drugi ljudi vođe ekipa, onda su
3 najavljuvane. Mislim da su tako radili i komandanti korpusa.

4 P: Da li je... Da li je pored uobičajene kontrole jedinica, da li su
5 postojali i pojedinačni obilasci od strane starešina po resoru rada?

6 O: Da, ali za to su trebali tražiti odobrenje od komandanta Glavnog
7 štaba.

8 P: Da li se to isto može reći i za kontrole koje bi na taj način, dakle,
9 pojedinačne kontrole koje bi bile vršene od strane of...oficira iz korpusa?

10 O: Pa sigurno, jer načelnik štaba korpusa ako hoće da ide iz kor... iz
11 komande korpusa, mora tražiti odobrenje od svoga komandanta.

12 P: U takvim slučajevima, da li se ti starešine iz viših komandi moraju,
13 ili ne, javiti komandantu brigade?

14 O: Da. O tome smo već govorili u slučaju Milenka Živanovića.

15 P: U slučaju takve posete, takvog dolaska, da li je komanda brigade
16 dužna da pruži sve uslove za nesmetan rad starešina koji dolaze iz
17 pretpostavljene komande?

18 O: O takvom... Komandant brigade nikada ne zna da li je oficir iz
19 Glavnog štaba došao najavljen ili nenajavljen, da li je planski ili neplanski.
20 Međutim, o dolasku nekoga iz Glavnog štaba komandant brigade je dužan da

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 izvesti komandanta korpusa odmah, a komandant korpusa zna da li je ta poseta
2 najavljena ili nije.

3 P: U takvom slučaju, da li je komandant... da li je komandant brigade
4 dužan da pruži uslove za nesmetan rad starešine koji dolazi iz pretpostavljene
5 komande?

6 O: Jeste.

7 P: Dakle, ako je konkretno riječ o brigadi, da li bi to značilo da je
8 dužan da tako postupi i u odnosu na starešinu koji dolazi iz Glavnog štaba, kao
9 i na... u odnosu na starešinu koji dolazi iz korpusa?

10 O: Da.

11 P: Hvala. Vi ste lično često prolazili kroz Zvornik i svraćali ste u
12 komandu Zvorničke brigade - je li to tačno?

13 O: Da.

14 P: Da li bi Vam tom prilikom komandant referisao stanje u brigadi, a da
15 praktički niko iz komande Drinskog korpusa nije bio prisutan?

16 O: Ako sam ja ta... to zahtevao, referisao je uvek.

17 P: Hvala. Sticajem okolnosti Vi ste poznavali stanje u Zvorničkoj
18 brigadi, možda čak nešto bolje nego u ostalima. Da li znate da je početkom rata
19 u Zvorniku, u Zvorničkoj brigadi bilo dosta problema?

20 O: Da. Imali smo dosta problema u izboru komandanta brigade.

21 P: Da li znate da je promenjeno dosta komandanata Zvorničke brigade?

22 O: Koliko se se... Koliko se sećam, Vinko Pandurević je treći ili
23 četvrti komandant brigade.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li se sjećate da je čak bio... da su bili angažovani i delovi i
2 65. zaštitnog motorizovanog puka, kako bi se rešili određeni problemi koji su
3 nastali zbog prisustva paravojnih formacija i slabog stanja discipline u toj
4 brigadi?

5 O: Znam da je jedna jedinica angažovana iz Zaštitnog puka, da li
6 bataljon Vojne policije ili Diverzantski odred u razbijanju onog Repića i
7 njegovih 70-tak ljudi, o kome sam već govorio.

8 P: Hvala. Da li Vam je poznato da je nakon ranjavanja komandanta
9 brigade, majora Petković Dragana - on je ranjen u oktobru 1992. godine -
10 postojao problem u vezi sa postavljanjem novog komandanta Zvorničke brigade?

11 O: Da. Ja sam rekao ono "triye... treći ili četvrti", ja sam zaboravio
12 bio za Petkovića. Inače znam sve o njegovom ranjavanju i postojao je problem u
13 postavljenju komandanta brigade jer opštinske vlasti su smatrali tu brigadu
14 vlasništvom opštine, pa su pokušavali da nature nekog svog komandanta.

15 P: Vama je poznato da je u decembru 1991. godine, na dužnost komandanta
16 Zvorničke brigade došao Vinko Pandurević.

17 O: Poznato mi je da je došao, ali ne znam tačno mesec. Prihvatom ovo
18 Vaše - decembar 1992.

19 P: Da li znate da je on tada bio vrlo mlad, da je imao svega 32 godine i
20 da je po činu bio kapetan 1. klase?

21 O: Znao sam sve to i znao sam da je Vinko Pandurević pre toga uspešno
22 organizovao Višegradsku brigadu i uspešno vodio borbe u srednjem Podrinju, i
23 koliko se sećam da sam ja Vinka Pandurevića predložio za komandanta brigade da
24 bi prevazišli sve te kadrovske, pa donekle i političke, probleme u Zvorničkoj
25 brigadi.

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 P: Da li se sjećate da je on, zbog nastojanja da organizira brigadu na
2 vojnim principima, došao u sukob sa opštinskim vlastima, vrlo brzo nakon što je
3 bio postavljen za komandanta brigade?

4 O: Da.

5 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Gospodine Sarapa, samo nešto da
6 razjasnimo. U 13. redu, ne bi li tu trebalo da piše 37 godina?

7 G. SARAPA: 32 godine. 32 godine piše. On je tada imao 32 godine.

8 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Kada?

9 G. SARAPA: Kada je postav... Kada je postavljen za komandanta brigade -
10 1992. godine.

11 SVJEDOK: Izvinjavam se, nije mogao sa 32 godine postati kapetan 1.
12 klase. Ako je vojnu akademiju završio, najranije što je mogao - to je u 23
13 godine - za 9 godina promeniti četiri čina, a prva dva se nose po 3 godine, to
14 je znači 6, kapetan 1. klase on je već bio na izmaku n...ne znam. Uostalom, ne
15 interesuje me.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Na osnovu naših podataka, on je rođen
17 25. juna 1959. godine, a ako govorimo o imenovanju 1992. godine - sad, zaboravio
18 sam kog meseca...

19 G. SARAPA: 33 godine, u tom slučaju. Hvala na ispravci.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Time je problem rešen.

21 G. SARAPA: Da. Ja bi molio... Hvala. Zamolio bih da se prikaže dokazni
22 predmet 7D460. Može samo malo da se... da se spusti da se vidi gornji dio
23 dokumenta. U redu je, hvala.

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korишteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 P: Gospodine generale, molim Vas da pogledate ovaj redovni borbeni
2 izveštaj. On datira od 23. februara 1993. godine. On je naslovljen na Vas, na
3 ruke generala Milovanovića. Je l' to tačno?

4 O: Vidim da je tačno, ne vidim da je februar, vidim 23. i 1993., al
5 dobro, nije važno. Verujem Vam da je februar.

6 P: Ja bih Vas sad zamolio... Molim da se prikaže 3. strana ovog
7 dokumenta. Ja Vas molim da pogledate ko je u potpisu ovog dokumenta.

8 O: Major magistar Vinko Pandurević.

9 P: A sad bi molio da se prikaže druga strana dokumenta.

10 P: Gospodine Milanoviću, molim Vas, hoćete pročitati tačku 3 - "Stanje
11 morala i bezbednosti"? Samo prvi pasus.

12 O: Da, da, vidim. "Ishitrenošću i javnošću odluke o formiranju
13 manevarske brigade i unapred određivanje njenog komandanta kao i u pokušaju
14 ponovnog vraćanja starog komandanta brigade na mala vrata, bez formalnog pravnog
15 utemeljenja i nezakonitog određivanja lica koje zastupa komandanta za vreme
16 njegova odsustva zbog privatnih poslova, uticalo je na pojavu dvojnog
17 rukovođenja i komandovanja, širenju glasina, podele među pripadnicima jedinice,
18 omalovažavanje načelnika štaba - zakonitog zamenika komandanta - što imenovani
19 ničim nije zasluzio, već protiv, što je bitno uticalo na raspoloženje u jedinici
20 i njenu borbenu gotovost."

21 P: Hvala. Da li se Vi sjećate...

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Da li možete nastaviti sa ovim tekstom? I drugi pasus.

2 PREVODILAC: Prevodioci mole da polako čitate. Hvala.

3 SVJEDOK: "U interesu održavanja visokog morala i borbene gotovosti
4 brigade, bez razlike na svačije zasluge, pojedinačne interese iz redova politike
5 i vojske, zahtijeva... zahtijeva dosledno poštovanje važećih propisa,
6 nadležnosti i ovlaštenja na svim nivoima rukovođenja i komandovanja. Tražim da
7 se hitno od strane komandanta korpusa stavi jasno do znanja i organima u
8 opštini, kao i u planiranom novom komandantu, ko je, i po komandant osnovu,
9 komandant i čija je odgovornost u brigadi, da bi se izbeglo dublerstvo koje je u
10 procesu rukovođenja i komandovanja vrlo opasno."

11 G. SARAPA: Izvinite. Ja bih Vas zamolio samo da pres... stanete na čas
12 radi prevoda. Molim Vas da nastavite.

13 SVJEDOK: "...da bi se izbeglo dublerstvo koje je u procesu rukovođenja i
14 komandovanja vrlo opasno, a sa svoje strane ovu pojavu ču energično sprečiti, za
15 koju smatram da je izazvana, najvećim delom, preuranjenim javnim saopštenjem
16 odluke komandanta korpusa, a na predlog predsednika opštine, čime je vojsk...
17 čim je vojske i rukovođenje i komandovanje dovedeni u zavistan položaj. Očekujem

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioца na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 od komandanta korpusa da zaštiti rukovođenje i komandovanje i svoje potčinjene.
2 Zahvaljujući odmerenom i autorativnom radu komandanta brigade, situacija se u
3 potpunosti održava pod kontrolom.

4 Izvršavaju se redovni i planirani zadaci, kao i vanredni zadaci
5 upućivanja 150 vojnika u sastav 2. romanijske motorizovane brigade. Na
6 teritoriji je prisutan pokušaj miniranja rada komandanta brigade podsticanjem
7 nezadovoljstva među vojnicima. Ovo se čini od strane zvaničnih institucija
8 opštine, a i nekih sujetnih je... pojedinaca. Stvorena klima na teritoriji i
9 način rada zvaničnih organa i institucija opštine, nastoji vrbovati komandante i
10 starešine za sebe, a i ako im to ne uspijeva sa odgovornim i principijelnim
11 komandantom, komandi... komandi ili koji nastoji... koji nastoji po svaku cijenu
12 zaštiti jedinicu i održati visoku borbenu gotovost, nastoje se razračunati
13 svim i najprljavijim metodama. Najveći broj starješina komande brigade i komandi
14 bataljona ovakve pojave oštro osuđuju i daju podršku komandantu brigade."

15 P: Hvala.

16 O: Gospodine, meni nije jasno zašto ste me terali ovo da čitam.

17 P: Da. Zbog samog pitanja...

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li imate objašnjenje gospodine
19 Sarapa?

20 G. SARAPA: Da, imam.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Jer u protivnom će se general vratiti
22 kući nezadovoljan. Pokušajmo da danas završimo njegovo svedočenje.

23 P: U svakom slučaju. Da li se Vi sjećate ove situacije nastale u

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 Zvorniku u vrijeme od kada datira ovaj borbeni izvještaj?

2 O: Nisam kompjuter da se sjećam ovog izveštaja, ali se sećam situacije i
3 sjećam se i toga da je između komandanta brigade, Pandurevića, i komandanta
4 korpusa, Milenka Živanovića, uvek bilo oštrih reči i nesporazuma. Vinko je bio
5 obrazovan čovek jer vidite da je u potpisu magistar, što se za generala
6 Živanovića nije baš moglo reći. On je završio neke vojne škole, ali nije imao
7 neko opšte obrazovanje van haubice i topa. Znam da po dobijanju ovog teleograma,
8 general Mladić je pozvao predsjednika opštine Zvornik - Branko Đurić, ako se
9 dobro sjećam imena. Šta mu je Mladić uradio, ja ne znam. Njih dva su
10 razgovarali, ali znam da Vinko poslije nije imao problema sa opštinskim
11 vlastima. I to znam momentalno da je Đurić u istražnom zatvoru u Beogradu gdje
12 odgovara za neka krivična dela iz perioda rata.

13 P: Da li se sjećate da je Pandureviću osporavano školovanje u komandno-
14 štabnoj školi, i kasnije u školi nacionalne Odbrane?

15 O: Ne samo Pandureviću, nego je osporavano svim oficirima koji su
16 dorastali za školovanje u tim školama, zbog toga što besni rat i što nam treba
17 komandni kadar. Osporeno je to i komandantu korpu... Istočno-bosanskog korpusa,
18 Novici Simiću i mi smo uspeli izdejstvovati u Jugoslaviji, pošto smo tamo

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioца na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 školovali taj visoki vojni kadar, da god... starosna granica za prijem, recimo,
2 u ratnu školu je bila 42 godine, kol'ko se sjećam - da se to ne odnosi na
3 pripadnike Vojske Republike Srpske, nego ćemo ih školovat kad prestane rat. A
4 Vinku je omogućeno... omogućen doktorat u Vojsci... iz Vojske Republike Srpske.

5 P: Govorim... Kad sam Vam postavio pitanje i spomenuo školovanje u Školi
6 nacionalne odbrane, njemu je 1997. godine osporeno školovanje. To je bilo po
7 prestanku rata, ako se sjećate toga.

8 O: Gospodine, bez vredanja, ali Vi ste trebali juče mene slušati. Ja sam
9 1996. smenjen sa svoje funkcije - ne samo ja, nego ceo Glavni štab - i do 1998.
10 godine ja sam bio bez ikakve funkcije, a te 1998. sam imenovan za ministra
11 odbrane, tako da nemam pojma ko mu je i zašto osporio školovanje.

12 P: Hvala. Molio bi... Molio bih da se prikaže dokumenat P02509. To je
13 dokumenat koji je... i na engleskom dokument je preveden.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li će to biti kratko pitanje i
15 kratak odgovor, gospodine Sarapa?

16 G. SARAPA: N...ne, vidim... vidim sada da je vreme, izvinjavam se, pa
17 mislim da je onda bolje da sad napravimo pauzu.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Koliko će Vam još vremena biti
19 potrebno, gospodine Sarapa?

20 G. SARAPA: U svakom slučaju, u... danas ću do kraja završiti, vjerovatno
21 i ranije.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala gospodine Sarapa. A kad je reč o
23 timu Beara i timu Nikolić?

24 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, mi imamo vrlo malo pitanja,
25 ako uopšte, tako da ćemo smanjiti broj pitanja u odnosu na ono što smo juče
26 rekli.

27

28

29

30

1   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Ostojiću. Gospodine
2 Bourgon?

3   G. BOURGON: [simultani prevod] Biće nam potrebno 15 minuta na osnovu
4 onoga što smo čuli, ali ne više od 15 minuta. Hvala, časni Sude.

5   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Onda predlažem da međusobno
6 porazgovarate i vidite da li možete sutra da završite sa Simićem jer, ukoliko to
7 nije moguće, onda bi bilo bolje da se on ne dovodi, jer bi to značilo da se
8 prekida njegovo svedočenje.

9   G. NICHOLLS: [simultani prevod] Dobar dan, časni Sude. Ako sutra ujutro
10 počnemo svedočenje Simića, svakako će se ono završiti sutra. Razgovarao sam sa
11 kolegama koji su najviše zainteresovani za njegovo svedočenje. Mislim da ćemo
12 moći da završimo tokom jedne sedmice. Razgovaraćemo tokom pauze, ali time se
13 pokreće pitanje koje ste Vi ranije pomenuli a to je sledeći svedok i zahtev da
14 izvesni dokazi budu dodati na spisak po 65ter. Mi još uvek nismo razgovarali s
15 njima, ali mislim da se to čini mogućim.

16   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U tom slučaju, zatražićemo odgovor
17 odbrane, ali na osnovu onoga što je rekao gospodin McCloskey, mi smo shvatili da
18 to verovatno neće biti moguće sutra, tako da... Molim, porazgovarajte međusobno
19 tokom narednih 25 minuta tokom pauze. Hvala.

20   SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

21   ... Pauza za ručak počela u 12.32h

22   ... Sjednica nastavljena u 12.59h

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioца na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1   SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Izvolite, sedite.

2   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li ste došli do sporazuma u pogledu
3   toga kako ćemo nastaviti? Izvolite, gospodine McCloskey.

4   G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Sabrali smo vreme i ja ću... meni će
5   možda biti potrebno 30 minuta, ali ako imamo sreće, završićemo sutra ujutro sa
6   svedokom, ili možda već danas. Nije mi bilo potpuno jasno, zapravo, kakva je
7   procena Odbrane. Koliko sam shvatio, gospodin Sarapa više nema pitanja.

8   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li to potvrđujete?

9   G. SARAPA: Samo jedno.

10   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, hvala. A to je, imate to još
11   jedno samo da biste izrazili neslaganje sa gospodinom McCloskeyem?

12   G. SARAPA: N...Ne, ne. To je ranije odlučeno da se postavi pitanje,
13   ovaj, mi smo odustali od ostalih pitanja, ovaj, /nerazgovijetno/ zbog vremena.
14   Imamo samo jedno pitanje koje nije vezano uz dokumenat za kojeg sam tražio da
15   bude prikazan. Znači, dokumenat P02509 ne mora da se prikazuje.

16   P: Ovo je zadnje pitanje. Gospodine generale, da li se sjećate da je
17   jedna od brigada koja je početkom avgusta 1995. došla u Krajinu i bila brigada
18   iz Drinskog korpusa pod komandom Vinka Pandurevića?

19   O: Odlično se sećam - došao je 3. avgusta 1995.

20   P: Zahvaljujem na ovom odgovoru i na svima ostalima i želim Vam sretan
21   put. Nemam više pitanja.

22   O: Kada dođe do tog puta.

23   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam. Ko je sledeći? Gospodin
24   Ostojić.

25   G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, mi nemamo pitanja za ovog
26   svedoka.

27   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam. Gospodine Bourgon.

28

29

30

1   G. BOURGON: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine predsjedavajući.

2   Unakrsno ispituje g. Bourgon:

3   [Braničac ispituje putem prevodioca]

4   P: Dobar dan generale.

5   O: Dobar dan.

6   P: Ja se zovem Stephane Bourgon, a branilac sam optuženog Draga Nikolića
7   u ovom predmetu. Imam samo nekoliko pitanja za Vas. Verujem da će ste biti u
8   stanju da odete kući danas.

9   Pre svega, generale, želeo bih da potvrdite nešto što ste već pomenuli u
10   svom iskazu - da je VRS nasledio od JNA doktrinu na osnovu koje su se sprovodila
11   dejstva tokom rata. Dakle, ne govorim o pravilima, govorim o doktrini. Da li je
12   to tačno?

13   O: Ne. Doktrina je nešto drugo, a borbena pravila su nešto drugo.

14   Doktrina je politički stav zemlje za Odbranu, a doktrin... a pravila su -
15   pravila.

16   P: Da li bih bio u pravu kada bih rekao da ono s čime su se rukovodila
17   dejstva VRS-a tokom rata, da ste to najvećim delom nasledili od JNA, mada ste to
18   prilagođavali svojim potrebama. Je li to tačno?

19   O: Tačno je samo da smo nasledili borbena pravila, odnosno odredbe
20   borbenih pravila od JNA. Sve ostalo smo - to znači više oblike Odbrane -
21   prilago...prilagođavali smo Vojsci Republike Srpske.

22   P: Hvala Vam generale. U okviru tih borbenih pravila za koje kažete da
23   ste ih usvojili, da li bih bio u pravu kada bih rekao da je vođenje vojnih
24   dejstava bilo podeljeno na strateški, operativni i taktički nivo?

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovni zapis, od riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 O: Da.

2 P: A naravno, kada govorimo o Vrhovnoj komandi, govorimo o organu koji
3 funkcioniše na strateškom nivou. Je li to tačno?

4 O: Da. Vrhovna komanda i Glavni štab su strategijske komande.

5 P: Hvala Vam. To je bilo moje naredno pitanje. Vi lično, u svojstvu
6 načelnika štaba, Glavnog štaba, takođe ste radili na tom strategijskom nivou,
7 ali Glavni štab takođe ima i odgovornosti u nadgledanju operativnog nivoa
8 aktivnosti. Je li to tačno?

9 O: Da, operativni nivo aktivnosti su korupsi i njihove zone, a taktički
10 nivo - pošto očekujem i takvo pitanje - su brigade i niže jedinice.

11 P: Hvala generale. Upravo je to bilo moje naredno pitanje, da brigade
12 funkcionišu na taktičkom nivou. E sad, činjenica da jedna brigada deluje na ovom
13 nivou, govorim o taktičkom nivou - da li bih bio u pravu kada bih rekao da to
14 podrazumeva da se brigadi zadaju konkretni zadaci za koje se očekuje da ih
15 brigada ispunji, a koje se na neki način uklapaju u sveukupni strateški plan koji
16 je izradila Vrhovna komanda?

17 O: Najlakše mi je da Vam to objasnim ovako: zbir taktičkih radnji
18 proizvodi operativnu radnju. Znači, više brigada ako izvršava isti zadatak, to
19 je veća operacija, znači operativni nivo. Ako dva i više korpusa izvršavaju
20 jedan zadatak, to je strategijski nivo.

21 P: Možda moje pitanje nije bilo dovoljno precizno. Ukoliko govorimo o
22 brigadi, na taktičkom nivou, da li bi bilo tačno reći da se brigadi izdaju neki
23 konkretni zadaci i da se od brigade očekuje da ona izvrši i obavi te konkretnе
24 zadatke? Da li je to tačno?

25

26

27

28

29

30

1 O: Brigadi se izdaju precizni zadaci po mjestu, vremenu i prostoru.
2 P: Hvala generale. Želeo bih da brzo pogledate dokazni predmet 52755,
3 ukoliko bismo mogli da ga vidimo u okviru sistema elektronske sudnice. Vama je
4 poznat ovaj dokument, generale? Jednostavno bih želeo da potvrdite da je ovo
5 primer dokumenta na strategijskom nivou i upućujem Vas na ono mesto gde piše:
6 "Strategijski ciljevi srpskog naroda." Da li bih bio u pravu kada bih rekao da
7 je ovo dokument na strateškom nivou?

8 O: Ne, ovo je dokumenat na doktrinarnom nivou. Ovde se određuje politika
9 Odbrane, a svaka ova tačka od 1 do 6 su strategijski zadaci za Vojsku Republike
10 Srpske.

11 P: Hvala generale. Moje pitanje glasi ovako: Ukoliko ja pogledam ovo što
12 Vi nazivate strateškim zadacima koji su izdati Vojsci Republike Srpske, da li
13 bih bio u pravu kada bih rekao da brigade nemaju nikakvog uticaja na usvajanje
14 ili izradu ovakvog jednog dokumenta?

15 O: Ne samo brigade, nego ni korpuzi, ni Glavni štab nemaju nikakvog
16 uticaja na ovaj dokumenat, pa čak ni Vrhovna komanda. Ovo je odluka Skupštine,
17 Narodne skupštine Srpske Republike Bosne i Hercegovine.

18 P: Hvala generale. Sada bih želeo da pogledano jedan drugi dokazni
19 predmet. To je dokazni predmet P5. Verujem da Vam je poznat i ovaj dokazni
20 predmet. Molio bi da se dokument predoči u sistemu elektronske sudnice.
21 Generale, želeo bih da potvrdite da ovaj dokazni predmet koji će se pojaviti
22 pred Vama predstavlja primer dokumenta koji je izrađen i izdat na strateškom
23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 nivou, mada se upućuje korpusima.

2 O: Treba da... Dobro. Ovo je direktiva broj 7. Ona ima isto tako - može
3 da ima - strateški nivo i doktrinarni nivo. Pošto je ovo ipak politika Odbrane,
4 ali obzirom da se preciziraju zadaci operativnim sastavima, onda je to strateški
5 nivo.

6 P: U redu. Hvala Vam. Ovaj dokument, kao što Vam je verovatno poznato,
7 potpisao je vrhovni komandant, odnosno gospodin Karadžić, a nosi datum 8. marta.
8 Da li bih bio u pravu kada bih rekao da ovaj dokument ilustruje kako su od 8.
9 marta 1995... kako strateške ciljeve VRS-a treba da izvršavaju korpsi Vojske
10 Republike Srpske.

11 O: Glavni štab ili vojska u celini izvršava strateške ciljeve, a pošto
12 su zadaci podeljeni po korpusima, oni izvršavaju operativne ciljeve svaki u
13 svojoj zoni. I sad, da Vam ne nabrajam šta je koji korpus u to vreme radio.

14 P: U potpunosti se slažem sa Vama. Ne želim da ulazimo u to šta se
15 očekivalo od svakog pojedinačnog korpusa, samo govorim o prirodi i karakteru
16 dokumenta. Moje sledeće pitanje glasi: Možete li da potvrdite da, još jednom,
17 brigade nisu imale nikakvog uticaja kada je reč o usvajanju i nacrtu ovog tipa
18 dokumenta?

19 O: Ne, nisu imali uticaja.

20 P: Moje sledeće pitanje, a verujem da imam samo još dva ili tri pitanja
21 i to će biti to. Tokom poslednjih dva dana Vi ste svedočili o dužnostima,
22 odgovornostima i nadležnostima pomoćnika komandanta, dakle, lica koja su bila
23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 na položaju pomoćnika komandanta u okviru Glavnog štaba. Samo bih Vas zamolio da
2 potvrdite da bi ste se složili da isto važi i na nižem nivou za pomoćnike
3 komandanata na nivou brigade.

4 O: Struktura komande brigade se u mnogome razlikuje od strukture Glavnog
5 štaba i komande korpusa. Sve je minimizirano /sic/, ali načela ostaju ista.
6 Glavne odluke za nivo brigade donosi komandant brigade. Njegov zamenik, odnosno
7 načelnik štaba, ima maltene istu funkciju kao i ja u Glavnom štabu, i ostali...
8 On nema ove sektore za pozadinu, za ovo... Ima pomoćnike, za moral, za pozadinu,
9 za... i uglavnom to mu je to, i to je... Znači, princip rada je isti, samo u
10 minijaturi.

11 P: Hvala Vam. Moje sledeće pitanje se oslanja na pitanje koje vam je
12 postavio moj kolega koji brani gospodina Pandurevića. To je na stranici 44,
13 redovi 1 do 5 današnjeg transkripta. Ovo pitanje se odnosilo na inspekcije koje
14 se mogu sprovoditi na nižem nivou od nivoa korpusa.

15 Pročitaću Vam tačne reči koje su izgovorene, a glase kao što sledi:
16 "Ukoliko se ekipa pošalje iz korpusa, da li je vođa tima ili neko od oficira
17 mogao da utiče na situaciju u nižim jedinicama na licu mesta?" A Vaš odgovor na
18 ovo pitanje je glasio: "Da, mogli su, a to su redovno i činili."

19 Moje pitanje bi sada glasilo jednostavno ovako: Da li biste se složili
20 da kada govorim o uticaju na situaciju na terenu, to ne znači ovlašćenje da se
21 komanduje nižim jedinicama? Dakle, nije reč o uticaju u komandnom smislu reči.
22 Da li je to tačno?

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovni zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1   O: Nije tačno. Može biti i u komandnom smislu jer ekipa, ako se šalje
2   bez obzira s kog nivoa na niži nivo, ona ne ide samo tamo da utvrdi stanje, nego
3   ide i da otkloni nedostatke, a da bi otklonio nedostatke, on ima pravo da
4   naređuje.

5   P: A kada ta ekipa izdaje naređenja, kakva bi to bila naređenja, koje
6   vrste? Da li da se unapredi operativna efikasnost jedinice ili bi to bila
7   borbena naređenja? Da li bi postojala razlika između ove dve vrste naređenja?

8   O: Ja ne vidim razliku. Ako je organ inspekcije utvrdio da, recimo,
9   brigada nije dobro raspoređena, ili neki njen bataljon, da ima nepovoljan
10   taktički položaj, vođe ekipe ima pravo da naredi komandantu kontrolisane
11   jedinice da to, ako je moguće odmah, na licu mesta otkloni, ili da mu da
12   određeni rok da pomeri bataljon napred, nazad, levo, desno. To je.

13   P: Ukoliko ne govorimo u kontekstu inspekcije, već jednostavno u
14   kontekstu situacije gde bi pomoćnik komandanta došao sa višeg nivoa u posetu
15   brigadi, složili biste se sa mnom da takav pomoćnik komandanta ne bi mogao da
16   izdaje naređenja datoj brigadi. Je li to tačno?

17   O: Ne bih se složio s Vama jer zavisi kakav zadatak je dobio taj
18   pomoćnik komandanta koji ide na... u obilazak jedinice, odnosno na front. On je
19   mogao do... da dobije zadatak samo da sagleda stanje, i po povratku da izvijesti
20   komandanta. Drugo, može da dobije zadatak da otkloni nedostatak koji uoči - onda
21   on naređuje, odnosno komanduje.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: A onda bi naravno, generale, on imao posla sa komandantom jedinice.

2 Je li to tačno?

3 O: U svakom slučaju, naređenja bi prenosio preko komandanta jedinice
4 tako da se ne bi pojavio, recimo, general Milovanović koji pomera bataljon, nego
5 ako sam u brigadi Vinka Pandurevića, onda bi to bio Vinko Pandurević, a ja bi
6 njemu naredio to.

7 P: Hvala Vam generale. Imam jedno poslednje pitanje, a ono je zasnovano
8 na Vašem iskustvu kao načelnika štaba. Ja bih Vas zamolio... Želeo bih da Vam
9 iznesem jednu situaciju i da Vas zamolim da, na osnovu svog iskustva, kao
10 načelnik štaba, i svog vojnog iskustva, date komentar. Ako bih ja imao načelnika
11 štaba brigade koji je komandant brigade, koji zastupa komandanta brigade, a kome
12 kaže jedan od pomoćnika komandanata u okviru brigade da je dobio naređenje
13 direktno od Mladića - da li bi bilo normalno da ovaj načelnik štaba postupi
14 prema tom naređenju, a da prethodno ne proveri da li je zaista ono bilo izdato?

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine McCloskey.

16 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ova hipotetička konstrukcija mislim da
17 ne odražava pravično činjenice u ovom predmetu.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da o tome ne možemo raspravljati
19 u prisustvu svedoka.

20 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] S obzirom da je to moj prigovor, onda
21 ču je povući. Samo je važno da Veće bude upoznato sa mojim stavom.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Želite li da komentarišete, gospodine
23 Bourgon?

24 G. BOURGON: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, da li se to

25

26

27

28

29

30

1 uklapa sa činjenicama u ovom predmetu je nešto o čemu možemo raspravljati
2 docnije. Ja postavljam pitanje generalu. On je bio načelnik štaba, Glavnog
3 štaba, i u dobrom je položaju da nam kaže kako bi načelnik štaba reagovao. Može
4 da nam kaže da li je uobičajeno za načelnika štaba da nešto ovako kaže.

5 P: Generale, ponoviću pitanje da bi bilo jednostavnije. Načelnik štaba
6 brigade koji u tom trenutku zastupa komandanta, a kome jedan od pomoćnika
7 komandanta kaže da je dobio naređenje direktno sa višeg nivoa - da li bi bilo
8 normalno da taj načelnik štaba ispuni naređenje, izvrši naređenje, a da
9 prethodno ne proveri da li je takvo naređenje zaista bilo izdato.

10 O: U vojsci postoji jedna uzrečica: izvrši, pa se žali. Znači, taj
11 načelnik štaba je dužan da izvrši naređenje i o primljenom naređenju da izvesti
12 svog prвopретпостављеног старешину. Znači, nema zastoja u izvršenju naređenja.
13 Pogotovo ne u borbi.

14 P: Ja u potpunosti shvatam da rat predstavlja vrlo posebne okolnosti,
15 ali složili biste se da bi načelnik štaba u takvoj situaciji morao da prvom
16 zgodnom prilikom obavesti svog prвопретпостављеног o nastaloj situaciji. Je li to
17 tačno?

18 O: Tačno, ali to izveštavanje svog prвопретпостављеног ne zadržava
19 izvršenje naređenja.

20 P: A generale, šta ukoliko u ovom naređenju o kojem govorimo, ukoliko se
21 u tom naređenju podrazumijeva i vršenje zločina. Da li to menja situaciju? Da li
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 bi izvršio naređenje, ili bi najpre obavestio svoje pretpostavljene.

2 O: Gospodine predsjedavajući Veća, moram li odgovoriti na ovo pitanje?

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Osim ako nemate sledeći razlog - da
4 biste odgovorom na ovo pitanje mogli sebe da optužite - onda imate dužnost da
5 odgovorite na pitanje, jer mi nismo sprečili postavljanje pitanja ili zamolili
6 da ne odgovarate na njega.

7 SVJEDOK: U principu, svaki oficir je sposobljen da razlučuje šta je
8 dobro, šta je loše. Prema tome, zavisi od konkretne ličnosti koja dobije takvo
9 naređenje da li bi ga izvršila ili ne bi. Ja ga ne bi izvršio. Videli ste u
10 naređenju Glavnog štaba broj 7/1 da komandant Glavnog štaba nije na potčinjene
11 jedinice preneo onaj deo naređenja gde se govori o... odnosno direktive broj 7
12 gde se govori o ulasku u enklave Srebrenica, Žepa i Goražde. Prema tome, ni
13 general Mladić... svojim naređenjem je on praktički odbio naređenje vrhovnog
14 komandanta da uđe u enklave. Bar tako je na papiru.

15 P: Hvala Vam, generale. Samo da bi situacija bila sasvim jasna jer želim
16 da budem siguran da odgovaramo na isto pitanje. Načelniku štaba ovo nije rekao
17 pomoćnik komandanta korpusa, već jedan od pomoćnika komandanta na nivou brigade.

18 Da li bi on odmah stupio u kontakt sa svojim pretpostavljenim pre nego
19 što izvrši takvo naređenje? Da li bi to i vojni običaji i vojna pravila
20 nalagali?

21 O: Pametan načelnik štaba bi tako uradio. O primljenom naređenju bi
22 prethodno izvestio svog prvopretpostavljenog starešinu.

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovni zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 P: Hvala Vam generale. Nemam više pitanja. Hvala Vam. Hvala, gospodine
2 predsjedavajući.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Bourgon, pretpostavljam da
4 nijedan drugi tim Odbrane ne želi da unakrsno ispituje svedoka. Želite li
5 dodatno ispitivanje gospodine McCloskey?

6 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da, gospodine predsjedavajući. Hvala
7 Vam.

8 Dodatno ispituje g. McCloskey:

9 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

10 P: Nadovezaču se na pitanje gospodina Bourgona. Da li bi pametan
11 načelnik štaba u situaciji kako je gospodin Bourgon opisao, ko je na primer imao
12 načelnika bezbednosti u koga ima poverenja - da li bi pitao načelnika
13 bezbednosti kada čuje za ovo naređenje: "Mi treba da proverimo sa komandantom u
14 vezi sa tim." A načelnik mu odgovori: "Naš komandant zna za to, dolazi sa
15 najvišeg nivoa." Da li bi onda načelnik štaba poverovao na reč svom načelniku
16 bezbednosti?

17 O: Pametan ne bi, nego bi se obratio svom komandantu, jer načelnik
18 bezbednosti nije prepostavljeni načelnik štaba... načelniku štaba - samo može
19 biti u nekim slučajevima obrnuto. Načelnik štaba je stariji po funkciji od
20 načelnika bezbednosti. Znači ne može tražiti od nižeg od sebe odobrenje za
21 izvršenje ili neizvršenje.

22 P: Pa ne bi od njega tražio...

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Bourgon.

24 G. BOURGON: [simultani prevod] Ukoliko moj kolega želi da se nadoveže na
25 moje pitanje, onda treba da doda da u tom trenutku načelnik štaba zastupa

26

27

28

29

30

1 komandanta brigade. Hvala, gospodine predsjedavajući.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine McCloskey.

3 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Mislio sam da sam usvojio u potpunosti
4 celo pitanje gospodina Bourgona. Dakle, u pitanju bi bio zamenik komandanta u
5 datoj situaciji. Slažem se da ne bi bilo pametno jednostavno poverovati na reč
6 načelniku bezbednosti.

7 P: Ali u mnogim susretima, naročito tokom rata, zar komandanti ne moraju
8 jednostavno da veruju svojim podređenima, naročito svojim načelnicama
9 bezbednosti?

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Bourgon. Samo trenutak.

11 G. BOURGON: [simultani prevod] Ponovo je, gospodine predsjedavajući,
12 pitanje nepotpuno. Da li biste imali poverenja u svog podređenog koji Vam kaže
13 da počinite zločin? To je sasvim drugačija situacija, ne navodi pitanje tačno.

14 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Slažem se sa gospodinom Bourgonom. Ne
15 želim da ponavljam celo pitanje iz početka, ali slažem se, nema nikakvih
16 problema.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da svi znamo o kom kontekstu
18 govorimo, uključujući generala. On je čuo čitav vaš razgovor i sada može da
19 odgovori na pitanje. Hvala Vam gospodine Bourgon i gospodine McCloskey.

20 SVJEDOK: Ovo međusobno dopunjavanje između tužioca i advokata mi je malo
21 rasvetlilo pitanje. Radi se o načelniku štaba koji zastupa, odnosno zamenjuje

22

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioца na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1 komandanta brigade. Njegov... U tom slučaju, njegov pravopretpostavljeni je
2 komandant korpusa i on se obraća komandantu korpusa i izveštava ga kakvo...
3 kakvo naređenje je dobio. Čak mu ne treba ni postaviti pitanje: "Da li da izvršim
4 ili ne izvršim?", jer je očigledno da se radi o ratnom zločinu, a komandant
5 korpusa je dužan - za to je osposobljen, školovan, na kraju i zato je postavljen
6 - je dužan da mu kaže "Ne izvrši!", ili "Izvrši!" ako je i on poludeo kao taj
7 što je naredio da se izvrši ratni zločin.

8 Razlika je u tome što sam ja gospodina Bourgona shvatio da se radi o
9 načelniku štaba kao o funkcioneru, a nisam shvatio da je odsutan komandant
10 brigade. Znači on funkcioniše kao zamenik /nerazgovijetno/, odnosno on
11 funkcioniše kao komandant brigade i automatski njegov pravopretpostavljeni je
12 komandant korpusa. I nema nikakve dileme. Ima još jedna situacija kad se
13 naređenje ne izvršava, a to je na... situacija kada su u pitanju materijaln...
14 moguće materijalne štete od izvršenja naređenja. Da uzmem, kamion je nosivosti
15 16 tona, a neko naredi izvršiocu da natovari na kamion 20 tona. Taj kamion može
16 da propadne. U takvom slučaju se ne izvršava usmeno naređenje nego se traži
17 pisano naređenje, odnosno naređenje u pisanoj formi.

18 Prema tome i u ratu, ako nešto nagnje nedozvoljenim radnjama, kao što
19 je ratni zločin, kao što je nečovečno postupanje i ne znam šta još, u takvim
20 situacijama takvo naređenje se ne izvršava, nego se traži u pisanoj formi od
21 onoga ko ga izdaje. Tako da odgovornost ne preuzima izvršilac, nego
22 naredbodavac, a naredbodavac dobiva neku i sopstvenu zaštitu kad nekome da
23 naređenje u pisanoj formi.

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovni zapis, od riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1   G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

2   P: Vi ste govorili o obavezi starešine kada primi naređenje ili uputstvo
3   svog nadređenog. Dakle, bila mu je obaveza da učini ono što mu je naređeno.
4   Mislim da ste to rekli u vezi s time kada je general Miletić dobivao uputstva,
5   smernice, pri pisanju direktive broj 7.

6   E sad, da je general Miletić primio uputstva ili naređenja nadređenog
7   pri pisanju direktive 7 koja su nezakonita, nelegalna, da li bi bio obavezан...
8   da li bi imao dužnost da te nezakonite naredbe prenese u direktivu? Na osnovi
9   pravila JNA i VRS-a?

10   O: U svakom slučaju, kada je general Miletić dobio takav zadatak od
11   vrhovnog komandanta, odnosno dobio smernice, on je morao obavestiti, odnosno
12   izvestiti generała Mladića i tražiti dozvolu da to radi, jer to je... do...
13   vreme dok on to radi on je praktično odsutan iz Glavnog štaba, i normalno bi
14   bilo da upozna generała Mladića sa tim smernicama. Međutim, general Mladić, niti
15   Miletić, mogu uticati na promenu tih smernica. To je dao vrhovni komandant. Ali
16   je moguće da posle komandant Glavnog štaba utiče, što je on i uradio svojim
17   naređenjem broj 7/1. On je izbacio neke stavove iz te direktive, rizikujući da
18   ode na vojni sud, da bude smenjen, da se svašta dogodi, jer ne izvršava u
19   potpunosti naređenja vrhovnog komandanta.

20   P: General Miletić dobije nezakonito naređenje predsednika Karadžića, a
21   to naređenje podrži general Mladić - da li je to Odbrana generała Miletića
22   ukoliko to naređenje ukoliko to naređenje prenese u direktivu?

23   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vidim da gospođa Fauveau traži reč.

24

25

26

27

28

29

30

1 Nije li ovo sada postala argumentacija, gospodine McCloskey? Izvolite, gospođo
2 Fauveau.

3 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Časni Sude, ako možemo da dobijemo
4 jasan odgovor, nema problema. A ako ne, onda ću preći na sledeću temu.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospođo Fauveau.

6 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Časni Sude, mislim da tužilac itekako
7 krivo prikazuje činjenice. General Miletić je dobio naređenje da nešto napiše.
8 Pisati nešto nije nezakonito naređenje, a posle, potpuno je druga priča šta se
9 dešava sa direktivom. I videli smo šta se desilo sa direktivom s obzirom na ono
10 što je general Mladić uradio. U svakom slučaju, naređenje da se nešto napiše ne
11 može se smatrati kao nezakonitim naređenjem.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li želite da insistirate na tom
13 pitanju, ili prelazite na sledeće?

14 McCLOSKEY: [simultani prevod] Ja se u potpunosti ne slažem sa njenom
15 argumentacijom, i to je pravna argumentacija, ali s obzirom na to, možda bi bilo
16 bolje da pređemo na sledeće pitanje.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Onda ćemo preći na sledeće pitanje.

18 G. BOURGON: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine McCloskey.

20 G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

21 P: Generale, pogledajmo sada dokument 28 sa spiska 65ter. Mislim da Vam
22 taj dokument nisam ranije pokazao, ali možda ste ga videli, možda niste. No, dok
23 čekamo da se on prikaže, nadam se da ćete vidjeti verziju na B/H/S-u na ekranu.
24 On je naslovljen: "Glavni štab oružanih snaga Republike Srpske, Vojno Tužilaštvo
25 pri Glavnom štabu vojske, smernice za određivanje kriterijuma krivičnog

26

27

28

29

30

1 gonjenja." Datum je 1992. godina. Imam odštampanu verziju, mislim da će generalu
2 biti lakše ukoliko drži dokument u rukama.

3 Hvala, generale. Molim da prelistate dokument, pokušajte da se
4 prisetite, znam da je prošlo dosta vremena od tada. Mene posebno interesuje
5 treći deo...

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Josse.

7 G. JOSSE: [simultani prevod] Mi bismo zaista želeli da znamo kuda ide
8 gospodin McCloskey. Ne znam da li bi želeo to da nam kaže pre nego što postavi
9 pitanje. To sve nas ovde interesuje.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine McCloskey.

11 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Govorimo o dužnosti da se prenesu
12 naređenja u pogledu krivičnih dela, a ovo je smernica u pogledu krivičnih dela i
13 ja bih želeo da ga pitam da li je to bilo na snazi u to vreme.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, izvolite, osim ukoliko bude...

15 Gospodin Haynes.

16 G. HAYNES: [simultani prevod] Da li bismo mogli da vidimo taj deo na
17 ekranu? Mi ga nemamo niti na engleskom, niti na B/H/S-u.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, svakako. Mislim da imamo na B/H/S-
19 u. I postoji i na engleskom. Koji je to deo?

20 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Interesuje me treći deo naslovljen:
21 "Krivična dela protiv čovečnosti i međunarodnog prava u skladu sa poglavljem 16
22 krivičnog zakona." To je na 7. stranici verzije na engleskom.

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korisni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.

1   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Bourgon.

2   G. BOURGON: [simultani prevod] Ulažem prigovor. Ako pokušavamo danas da
3 završimo sa ovim svedokom, to je izvan opsega postavljenih pitanja. Ja ne
4 znam... Ovaj dokument nije bio na spisku dokumenata koji nam je dat, ovo je novi
5 dokument. Ja ne znam kakva pitanja želi da postavi. Ja mogu da sačekam pitanje,
6 ali...

7   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa dajte da sačekamo pitanje. Možda će
8 to biti jednostavno pitanje, a onda ćemo videti.

9   G. McCLOSKEY: [simultani prevod] To je veoma jednostavno pitanje. P: Da
10 li prepoznajete ovaj dokument i da li je on bio na snazi u to vreme, generale?

11   O: Ne prepoznajem dokumenat i ne znam da li je bio na snazi, ali mi je
12 draga da je on postojao.

13   P: Hvala. Mislim da je time to rešeno.

14   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala. Od miša smo pravili slona.

15   G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

16   P: Detaljnije ste govorili o raznim položajima u Glavnom štabu i
17 konkretno su Vas pitali o Gveri i Miletiću i ja imam par dokumenata iz tog
18 vremenskog razdoblja gde se navode njihova imena pa bi me interesovao Vaš
19 komentar kako bismo utvrdili da li to odgovara onome kako ste nam Vi opisali
20 njihove poslove. Prvi dokument je broj 33 sa spiska 65ter. Oprostite.

21   [Tužilaštvo se savjetuje]

22   G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Imamo verziju na B/H/S-u. Potiče od Glavnog štaba Vojske Republike
2 Srpske, strogo poverljivo, neću ulaziti u pojedinosti toga, datum je 9. juli,
3 kao što vidite. Molim da se malo uveća kako bismo bolje videli. Veoma je hitno,
4 predsedniku Republike Srpske na znanje, isturenkom komandnom mestu Drinskog
5 korpusa, lično generalu Gveri i Krstiću. Ja neću sada govoriti detaljnije o
6 dokumentu, ali to je dokument koga ovde poznajemo i čini se da general Tolimir
7 prenosi informaciju da je predsednik doneo odluku da se kreće sa napadom na
8 Srebrenicu.

9 Generale, recite nam da li ste ikada ranije videli ovaj dokument.

10 O: Ne.

11 P: U redu. S obzirom da je upućen isturenkom komandnom mestu Drinskog
12 korpusa, lično generalima Gvero i Krstić, da li to može da nam nešto kaže o
13 mestu gde su se nalazili ti generali u vreme kad je ovaj dokument napisan?

14 G. JOSSE: [simultani prevod] Mi smatramo da ovo poziva na spekulisanje
15 od strane svedoka i stoga se ne bi trebalo dozvoliti.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Možete li da preformulišete pitanje? Da
17 li pominjanje generala Gvere i Krstića ukazuje gde su se oni nalazili? Mislim da
18 možete da ga preformulišete. Ja lično govorim u lično ime i ne vidim u čemu je
19 problem sa ovim pitanjem, ali samo da se posavjetujem sa kolegama.

20 [Sudije vijećaju]

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mi smatramo da nema problema. To
2 pitanje ne poziva da se dâ odgovor kojim se spekuliše, to je direktno pitanje na
3 koje general može jasno da odgovori, ukoliko zna.

4   SVJEDOK: Na osnovu ovog što vidim ispred sebe, ja ne znam stvarno stanje
5 na terenu kakvo je bilo u momentu pisanja ovog izveštaja, ali ovde стоји:
6 "Predsedniku Republike Srpske na znanje." To znači... Ne znam ko je potpisnik
7 ovog dokumenta, rekli ste da je general Tolimir, jeste? Molim Vas da vratite.
8 Znači, general Tolimir odgovara na neko Karadžićevu naređenje i dostavlja
9 Karadžiću na znanje da je njegovo naređenje izvršeno ili se izvršava, ili da je
10 on naredio da se izvršava, odnosno preneo njegovo naređenje. E sada, adresa je
11 istureno komandno mesto Drinskog korpusa, na ličnost generala Gvere i Krstića.
12 To znači da Tolimir zna da su oni na IKM-u Drinskog korpusa, jer da su oni... da
13 Tolimir misli da su oni u Glavnem štabu, onda bi išlo na adresu Glavnog štaba, a
14 ne na IKM korpusa na terenu.

15   G. McCLOSKEY: [simultani prevod]

16   P: S obzirom na to i s obzirom na ono što ste nam rekli o položajima
17 generala Gvere i drugih, da li možete da nam kažete da li bi Gvero bio tamo sâm,
18 ili bi dobio naređenje tamo da ode? Po Vašem mišljenju, šta biste mogli da nam
19 kažete. s obzirom na tadašnju vojnu praksu.

20   SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Josse.

21   G. JOSSE: [simultani prevod] Iсти prigovor. Smatramo da je ovo

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 spekulativne prirode. Svedok nije bio tamo u to vreme, a od nejga se traži da
2 iznosi pretpostavke, a to je izvan opsega njegovih vlastitih saznanja.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] To može da bude spekulativne prirode,
4 slažem se, ali on i može da odgovori na pitanje, a da ne spekuliše ako može.
5 Izvolite, generale.

6 SVJEDOK: Gospodine predsjedavajući, ja ne znam da li je general Gvero
7 bio tamo ili nije.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey, moramo ovde da se
9 zaustavimo.

10 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Inače bismo oduzeli radno vreme drugog
12 pretresnog Veća. Žao mi je generale, nismo završili, ali ostalo je još svega par
13 minuta, pretpostavljam, i onda ćete moći da se vratite kući.

14 Da li ste se odlučili u pogledu toga šta će se desiti... Generala možete
15 da izvedete. Gospođo poslužitelju, možete da izvedete generala. Hvala.

16 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Razgovarao sam sa kolegama, Časni Sude.
17 Neki od njih se ne protive zahtevu da se dokumenti dodaju na spisak po pravu
18 65ter za svedoka broj 4. Drugi još uvek nisu sigurni, ali čini se da bi oni ipak
19 želeli da svedok broj 4 ne svedoči sutra, i s obzirom da nam je trebalo više
20 vremena nego što smo očekivali, naš plan je da, ukoliko se vi slažete časni
21 Sude, da najpre počnemo sa svedokom 165, nakon što se završi iskaz generala i to
22 će biti naš jedini svedok za sutra.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Koliko očekujete da će Simić

24

25

26

27

28

29

30

1 svedočiti, dakle tokom ispitanja obeju strana?

2 G. NICHOLLS: [simultani prevod] Očekujem da će trajati ukupno manje od
3 sat i po. Osim ukoliko ne dođe do nečeg nepredviđenog, moje glavno ispitanje
4 će trajati nekih pola sata, a moje kolege će verovatno ispiti tokom
5 unakrsnog slično... tokom istog vremena ili nešto više.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Videćemo kakva će situacija
7 biti sutra ujutru. Želim Vam priyatno popodne, nastavak sutra u 09.00h.

8 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

9 ... Sjednica završena u 13.47h

10 Nastavak zakazan za petak,

11 01.06.2007., u 09.00h.

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

četvrtak, 31.05.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o originalnom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena sa transkriptom na engleskom jeziku.